

लिखु गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, नुवाकोट
स्थानीय राजपत्र

खण्ड ९

संख्या : ३, नुवाकोट

श्रावण १ गते, २०८२ साल

भाग १

लिखु गाउँपालिका

लिखु गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२
लिखु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को सेवा र कार्यहरुको
लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन
गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: लिखु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८३ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उपधारा (२) बमोजिम लिखु गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “लिखु गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२” रहेको छ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०८१/८३ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार: (१) आर्थिक वर्ष २०८१/८३ को निमित्त गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजगत खर्च र वित्तिय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु.५२,८१,६२,८६७।- (अक्षरूपी बाउन्न करोड एकासी लाख बैसठि हजार आठ सय सरसठी मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजन: (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८१/०८३ को निमित्त लिखु गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च जनाउन सकिनेछ । सशर्त कार्यक्रममा परेको कार्यक्रमसँग अन्य कार्यक्रम दोहोरो परेमा दोहोरो पर्न गएमा त्यस्तो कार्यक्रम संशोधन गरी अन्य कार्यक्रममा खर्च गर्न सकिनेछ । संशोधित अनुमान भन्दा बढी रकम बचत हुन आएमा कार्यपालिकाले निर्णय गरी आवश्यक विनियोजन गर्न सक्नेछ । पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन ।

तर चालु तथा पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

- (३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सशर्त कार्यक्रमको रकम अन्य शीर्षकमा र अन्य शीर्षकबाट सशर्त शीर्षकमा रकम सार्न सकिने छैन तथा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न परेमा गाउँ सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

अनुसूचि-१
(दफा २ संग सम्बन्धित)
नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम
संज्वत कोषबाट विनियोजन हुने रकम

रु. हजारमा

क्र.सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूँजगत खर्च	वित्तिय व्यवस्था	जम्मा
१	२	३	४	५	६	७
१		गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय (वडा कार्यालय समेत)	११७४५५.००	१२५८८३.००		२०८८३८.००
२		नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान कार्यक्रम	१४८७२४.००	७९७००.००		२२८४२४.००
३		नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार विशेष अनुदान	१५०००.००	४०००.००		१९०००.००
४		नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान		३७४००.००		३७४००.००
५		ऋणको सावा व्याज भुक्तानी				
६		लगानी (शेयर/ऋण)				

लिखु गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, नुवाकोट
कार्यालयको कोड : ८०३२९५०८३००

अनुसूची ६

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.ब. : २०७२/८३										रु. हजारमा	
क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	खर्च शीर्षक	लक्ष इकाई	विनियोजन	आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	स्थानीय सरकार	प्रदेश सरकार	रुणजनसहभागिता	बैदेशिक
८०३२९५०८३०१ लिखु गाउँपालिका											
१	पारिश्रमिक कर्मचारी		२११११	४	पटक	२,१५,००	०	०	०	०	०
२	कर्मचारीको बैठक भत्ता		२११३४	४	पटक	१०,००	०	०	०	०	०
३	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार		२११३५	४	पटक	१०,००	०	०	०	०	०
४	विभिन्न वडा समिती कार्यपालिका विषयगत समिती परिक्षा सञ्चालन समिती खरिद मुल्यङ्कन समिती लगायको बैठक भत्ता		२११३९	४	पटक	३२,००	०	०	०	०	०
५	पदाधिकारी बैठक भत्ता		२११४१	४	पटक	१०,००	०	०	०	०	०
६	पदाधिकारीअन्य सुबिधा		२११४२	४	पटक	६४,००	०	०	०	०	०
७	कर्मचारीको योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च		२१२१२	४	पटक	२०,००	०	०	०	०	०
८	वडा कार्यलयहरुमा पानी तथा बिजुली		२२१११	४	पटक	२,००	०	०	०	०	०
९	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पानी तथा बिजुली		२२१११	४	पटक	२,००	०	०	०	०	०
१०	पानी तथा बिजुली		२२१११	४	पटक	५,००	०	०	०	०	०
११	संचार महसुल		२२११२	४	पटक	१८,००	०	०	०	०	०
१२	इन्धन (पदाधिकारी)		२२२११	४	पटक	१६,००	०	०	०	०	०
१३	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)		२२२११	४	पटक	२४,००	०	०	०	०	०
१४	सवारी साधन मर्मत खर्च		२२२१३	४	पटक	३०,००	०	०	०	०	०
१५	बिमा तथा नवीकरण खर्च		२२२१४	४	पटक	४,००	०	०	०	०	०
१६	मेथिन्मरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च		२२२२१	४	पटक	८,००	०	०	०	०	०
१७	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री		२२३११	४	पटक	२५,००	०	०	०	०	०
१८	पुस्तक तथा सामग्री खर्च		२२३१३	४	पटक	५,००	०	०	०	०	०
१९	इन्धन - अन्य प्रयोजन		२२३१४	४	पटक	२,००	०	०	०	०	०

४९	न्यायिक समितिको कार्यसम्पादन सम्बन्धित स्तरिय अभिमुखिकरण कार्यक्रम		२२५२२२	१	पटक	३,००	३,००	०	०	०	०	०	०
५०	कला तथा संस्कृती प्रवर्द्धन कार्यक्रम		२२५२२२	१	N/A	१०,००	१०,००	०	०	०	०	०	०
५१	दलित समुदाय लोक सेवा आयोग र शिक्षाक सेवा आयोग तयारी कार्यक्रम		२२५२२२	१	पटक	२,००	२,००	०	०	०	०	०	०
५२	लुम्टी पार्लर तालिम सञ्चालन	१	२२५२२२	१	पटक	५,००	५,००	०	०	०	०	०	०
५३	मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक परामर्श बार्निकम (स्वास्थ्य आमा समुह, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, महिला समुह आदी)		२२५२२२	१	पटक	१,००	१,००	०	०	०	०	०	०
५४	२०८१/८२ संघिय सरकार तर्फको पुर्णखोप सुनिश्चितता तथा दिगोपाना कार्यक्रमको भुतानी		२२५२२२	१	पटक	२,२५	२,२५	०	०	०	०	०	०
५५	निवामति तथा रतिथान दिवस कार्यक्रम खर्च		२२५२२२	१	N/A	३,००	३,००	०	०	०	०	०	०
५६	वितित साक्षरता सचेतना कार्यक्रम (सहकारी, कृषी, सहकारी, महिला समुह आदी)		२२५२२२	१	पटक	१,००	१,००	०	०	०	०	०	०
५७	४ नं वडा कार्यलय सुदिकरण कार्यक्रम	४	२२५२२२	१	पटक	३,००	३,००	०	०	०	०	०	०
५८	कर्मचारी क्षमता बिकास कार्यक्रम		२२५२२२	१	N/A	२,००	२,००	०	०	०	०	०	०
५९	पञ्चिकरण कार्यक्रम		२२५२२२	१	पटक	३,००	३,००	०	०	०	०	०	०
६०	वितित कार्यक्रम खर्च		२२५२२२	४	पटक	१०,००	१०,००	०	०	०	०	०	०
६१	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च		२२६१११	१	पटक	३,१५	३,१५	०	०	०	०	०	०
६२	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन		२२६१११	१	पटक	१,००	१,००	०	०	०	०	०	०
६३	भ्रमण खर्च कर्मचारी		२२६११२	१	पटक	२०,००	२०,००	०	०	०	०	०	०
६४	भ्रमण खर्च पदाधिकाारी		२२६११२	४	पटक	८,००	८,००	०	०	०	०	०	०
६५	विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च		२२६११३	४	पटक	२,००	२,००	०	०	०	०	०	०
६६	अतिथी यात्रा खर्च		२२७१११	४	पटक	१०,००	१०,००	०	०	०	०	०	०
६७	वितित खर्च		२२७१११	४	पटक	२०,००	२०,००	०	०	०	०	०	०
६८	सभा सञ्चालन खर्च		२२७२११	४	पटक	५,००	५,००	०	०	०	०	०	०
६९	बालबालीका सें.का। विद्यालय लेखापाल, का.स. गा.पा अनुदान शिबिक र प्रधानाध्यपक प्रस्ताहन र थप तलव भत्ता समेत		२५३१११	१	पटक	४१,६०	४१,६०	०	०	०	०	०	०
७०	बच्छला मा वि	६	२५३१११	१	पटक	२,००	२,००	०	०	०	०	०	०
७१	शैबिक संस्थाहरूलाई सहायता		२५३१११	१	पटक	३,४०	३,४०	०	०	०	०	०	०
७२	सुर्यमती मा वि		२५३१११	१	पटक	१,००	१,००	०	०	०	०	०	०
७३	धार्मिक तथा सांस्कृतिक संस्था सहायता		२५३११४	४	पटक	१०,००	१०,००	०	०	०	०	०	०
७४	जिल्ला र डकस सोसाइटी अनुदान		२५३११५	१	पटक	२,००	२,००	०	०	०	०	०	०

१०३	बजार बजार सानीटार ढुङ्गे खहरे पुल	१	३११५११	१	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०
१०४	सिमल चौर थिमिरे टोल हुँदै शिव मन्दिर सडक लिखु ३	३	३११५११	१	पटक	१०,००	०	१०,००	०	०	०	०
१०५	हनुमान मन्दिर वाट खोला झर्ने गोर्खा वाटो	३	३११५११	१	पटक	१०,००	०	१०,००	०	०	०	०
१०६	लोकमार्ग खरेलुङि राम्ने बारापानि हुँदै बिनया २ जुवाकोट	१	३११५११	१	पटक	९५,००	०	९५,००	०	०	०	०
१०७	दरवार जोडने मोटरबाटो स्तराभ्रती(प्रिदश समपुरक)	५	३११५११	१	पटक	५,००	०	५,००	०	०	०	०
१०८	डिकुरे बगरबजार पाउँदुरे धमला गाउँ सुर्गमडी जोडने	२	३११५११	१	पटक	९५,००	०	९५,००	०	०	०	०
१०९	मोटरबाटो स्तराभ्रती(प्रिदश समपुरक)	२	३११५११	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
११०	शिखर कटेरी मोटरबाटो	२	३११५११	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१११	सातमाटे डाँडा हुँदै चुरेली साम सडक	६	३११५११	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
११२	विउरनी मोटरबाटो खहरेखोला कल्पाट निमार्ण	२	३११५११	१	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०
११३	जगत देखि बेलाटार सिचाइ	५	३११५१५	१	पटक	१०,००	०	१०,००	०	०	०	०
११४	बाह्रमुरे महादेवटार सिचाइ कुले मर्मत तथा संरक्षण	५	३११५१५	१	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०
११५	टुनीबाटो कुली मर्मत	२	३११५१५	१	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०
११६	भुजिेटोल बाट माथि दयाल कुलो निर्माण र अम्बोटेटार कुली निर्माण लिखु १	१	३११५१५	१	पटक	५,००	०	५,००	०	०	०	०
११६	तिवुवोटो कुलोमा पहिरो मर्मत शाखा ५ र ४	१	३११५१५	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
११७	चारसय कुलो निर्माण	२	३११५१५	१	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०
११८	त्रिपन्न कुली मर्मत तथा आरसीसी ढलान निमार्ण	२	३११५१५	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
११९	महादेव खोला कुलो बजार सिचाइ	२	३११५१५	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१२०	यादी खोली मुहान हुँदै डाँडा घरे टोल खानी पानी	३	३११५१६	१	पटक	१,००	०	१,००	०	०	०	०
१२१	पट्टावारी खापा मर्मत तथा संचालन	३	३११५१६	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१२२	बच्छला टोल खापा निर्माण	६	३११५१६	१	पटक	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
१२३	भोगाट खोखा मुहान गरी पत्त टोल खापा संचालन	२	३११५१६	१	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०
१२४	खा पा तथा सिचाइ पाइप खरिद	२	३११५१६	१	पटक	१०,००	०	१०,००	०	०	०	०
१२५	श्रीके खापा	६	३११५१६	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१२६	थारसिङफाट खाने पानी को डिप बोरिङ तथा अन्य मर्मत	५	३११५१६	१	पटक	२,५०	०	२,५०	०	०	०	०
१२७	केउरेनी धारा मुहान संरक्षण	३	३११५१६	१	पटक	५,००	०	५,००	०	०	०	०
१२८	भानसिङफाट खाने पानी ट्याङ्की कम्पाउण्ड मर्मत	५	३११५१६	१	पटक	२,५०	०	२,५०	०	०	०	०
१२९	डुलो चौर पुरानो ट्याङ्की खापा मर्मत	४	३११५१६	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१३०	भट्टीचोक खापा	६	३११५१६	१	पटक	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
१३१	चौधडा बजार खापा ट्याङ्की निर्माण	४	३११५१६	१	पटक	१०,००	०	१०,००	०	०	०	०
१३२	महिन्द्रय स्कुल कम्पाउण्ट वाल निमार्ण	४	३११५१९	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०

१३३	अमिलबोटे शिवालयोल बस्ती संरक्षण	५	३११५९	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१३४	सांस्कृतिक भवन निर्माण भट्टगोक	२	३११५९	१	पटक	५,००	०	५,००	०	०	०	०
१३५	लम्बु सच्चाइ भवन अशुरे निर्माण	२	३११५९	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१३६	विषमान राइको घर संरक्षण	३	३११५९	१	पटक	१,००	०	१,००	०	०	०	०
१३७	गर्ग ऋषि कम्पाउण्ड वाल निर्माण	१	३११५९	१	पटक	४,००	०	४,००	०	०	०	०
१३८	सातविश्वेश्वर महादेव मन्दिर	५	३११५९	१	पटक	४,००	०	४,००	०	०	०	०
१३९	सल्लाको बाट पुरो नियन्त्रण	६	३११५९	१	पटक	४,००	०	४,००	०	०	०	०
१४०	गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण		३११५९	१	पटक	१,००,००	०	१,००,००	०	०	०	०
१४१	साधु राइको घर निकल उक्तालो बाटोमा सिङि निर्माण	४	३११५९	१	पटक	४,००	०	४,००	०	०	०	०
१४२	दोबाटो सितलपाटी प्रशिक्षालय मर्मत	५	३११५९	१	पटक	४,००	०	४,००	०	०	०	०
१४३	बारबजार प्रशिक्षालय निर्माण	६	३११५९	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१४४	रानिभार खानेपानी मर्मत	४	३११५९	१	पटक	५०	०	५०	०	०	०	०
१४५	सल्लाकोबाट पुरो नियन्त्रण	६	३११५९	१	पटक	४,५०	०	४,५०	०	०	०	०
१४६	मुकुन्दचौर प्रशिक्षालय निर्माण	१	३११५९	१	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०
१४७	जगत पाटी झनार बत्ती	५	३११५९	१	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०
१४८	साना पुवाथरि आयोजना		३११५९	१	पटक	९९,६१	०	९९,६१	३४,३३	०	०	०
१५०	फोहोरिमैला व्यवस्थापन नवप्रवर्द्धन समपुरक		३११५९	१	पटक	३०,००	०	३०,००	०	०	०	०
१५१	क्षेत्रपाल मा वि प्लस्टर	४	३११५९	१	पटक	५,००	०	५,००	०	०	०	०
१५२	हिमालयदेवी मन्दिर मर्मत राम्चे	३	३११५९	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१५३	भलाकुथाल चर्च मर्मत	६	३११५९	१	पटक	४,००	०	४,००	०	०	०	०
१५४	शोक्रे तमाङ समाज भवन निर्माण	२	३११५९	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१५५	लम्बु खेल मैदान टस निर्माण तथा ग्राउण्ड मर्मत	३	३११५९	१	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
१५६	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श		३११७२	१	N/A	१५,००	०	१५,००	०	०	०	०
१५७	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श		३११७२	१	N/A	१५,००	०	१५,००	०	०	०	०
१५८	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श		३११७२	१	पटक	१५,००	०	१५,००	०	०	०	०
८०३२९५०८१०२ लिखु गाँउपालिका - आयुर्वेद												
१५९	प्राथमिक उपयवाचारको लागि ओषधी र अन्य सामान खरिद	६	२२५२२	१	N/A	३०	०	३०	०	०	०	०
१६०	अलावस्थक आयुर्वेद औषधी खरिद	६	२२५२२	१	N/A	३,१०	०	३,१०	०	०	०	०
१६१	ओषधालयको कम्पाउण्ड फिर्त जडिबुटी उद्यान निर्माण	६	२२५२२	१	N/A	९५	०	९५	०	०	०	०
१६२	धनवन्तरी दिवस कार्यक्रम	१	२२५२२	१	N/A	२५	०	२५	०	०	०	०
१६३	धनवन्तरी दिवस कार्यक्रम	६	२२५२२	१	N/A	२५	०	२५	०	०	०	०

१८७	विपद् व्यवस्थापन	१	२२५२२	१	N/A	५०	५०	०	०	०	०	०
१८८	मनोसामाजिक परामर्श र श्रमको समान	१	२२५२२	१	N/A	५०	५०	०	०	०	०	०
१८९	वडाभरिका बाटो सरसफाई	१	३११५१	१	N/A	२,००	२,००	०	२,००	०	०	०
१९०	सडक निर्माण तथा प्रवर्द्धन	१	३११५१	१	N/A	२,००	२,००	०	२,००	०	०	०
१९१	गोरेटोबाटो प्रवर्द्धन तथा निर्माण	१	३११५१	१	N/A	६,००	६,००	०	६,००	०	०	०
१९२	साना सिंचाइ निर्माण	१	३११५५	१	N/A	४,००	४,००	०	४,००	०	०	०
१९३	झार निर्माण(५०% सौझेदारी)	१	३११५६	१	N/A	२,००	२,००	०	२,००	०	०	०
१९४	खानेपानी आयोजना	१	३११५६	१	N/A	३,००	३,००	०	३,००	०	०	०
१९५	सांस्कृतिक तथा पर्यटन प्रवर्द्धन	१	३११५९	१	N/A	३,००	३,००	०	३,००	०	०	०
१९६	मुख्यीकटो चिसापानी खरेर थापाटोल फडके निर्माण	१	३११५९	१	N/A	३,००	३,००	०	३,००	०	०	०
८०३२९५०८२०२ लिखु गाउँपालिकावडा नं. २												
१९७	कृषि विषादी सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा सामान वितरण कार्यक्रम	२,००	२२५२२	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
१९८	शिक्षा, स्वास्थ्य, खेलकुद, सञ्चार	२,००	२२५२२	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
१९९	वडा कार्यालय शिवालय मन्दिर हुँदै घलेगाउँ ठुलोकुवा सिँढी निर्माण	२	३११५१	१	N/A	१,५०	१,५०	०	१,५०	०	०	०
२००	खिखरकटेरी खोसीनीचौर मोटरबाटो स्तरोन्नती	२	३११५१	१	N/A	१,००	१,००	०	१,००	०	०	०
२०१	पलासे भट्टराई टोल गोरेटोबाटो तथा सिँचाई निर्माण	२	३११५१	१	N/A	२,००	२,००	०	२,००	०	०	०
२०२	लाकुरीबाट देखी गल्लीछेउ हुँदै चण्डेश्वरी स्कूल गोरेटो बाटो निर्माण	२	३११५१	१	N/A	२,५०	२,५०	०	२,५०	०	०	०
२०३	अधेरीचौरा देखि धमलागाँउ नेवारटोल सम्म सिँढी निर्माण	२,००	३११५१	१	N/A	२,५०	२,५०	०	२,५०	०	०	०
२०४	विनापती भित्री गोरेटोबाटो निर्माण	२	३११५१	१	N/A	२,००	२,००	०	२,००	०	०	०
२०५	लम्बु डिपवीरङ्ग तथा पिपलबाट देखि सिँचाई सम्म गोरेटो बाटो निर्माण	२	३११५१	१	N/A	२,००	२,००	०	२,००	०	०	०
२०६	पाउँदुरे अधुरो सिँढी तथा टोपाखोली गोरेटो बाटो निर्माण	२	३११५१	१	N/A	२,००	२,००	०	२,००	०	०	०
२०७	सुन्दरीटार धमलाटोल हुँदै भट्टपर भित्री गोरेटोबाटो निर्माण	२	३११५१	१	N/A	१,५०	१,५०	०	१,५०	०	०	०
२०८	वडा भरीको सडक बाटो सरसफाई	२	३११५१	१	N/A	१,००	१,००	०	१,००	०	०	०
२०९	दोभानखोला विउरेनी सिँचाई निर्माण	२,००	३११५५	१	N/A	२,००	२,००	०	२,००	०	०	०
२१०	नहरबस्ती टुनिबोटे कुवा मर्मत	२,००	३११५६	१	N/A	१,००	१,००	०	१,००	०	०	०
२११	बाह्रविसे विउरेनी रातमाटो डाँडा मरणपाटी निर्माण	२,००	३११५९	१	N/A	२,००	२,००	०	२,००	०	०	०
८०३२९५०८२०३ लिखु गाउँपालिकावडा नं. ३												
२१२	वडामा भएको मानसिक-स्वास्थ्य सम्बन्धी औषधी सेवन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सँगमती स्वा.चौ. बाट औषधी खरिद गरी वितरण गर्ने योजना	३	२२५२२	१	N/A	५०	५०	०	०	०	०	०

२१३	सुर्मती स्वा चौ. का महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुलाई स्वास्थ्य उपकरण खरिद	३.००	२२५२२२	१	N/A	७५	७५	०	०	०	०	०
२१४	निरञ्जना आ.वि., कट्टिछाप	३	२५३११	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२१५	गणेश-सूर्य आ.वि., मालाकोट	३	२५३११	१	N/A	५,००	५,००	०	०	०	०	०
२१६	नवप्रकाश आ.वि., भलाङ्गीडाँडा	३	२५३११	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२१७	वडा भरिचो मोटरबाटो सरसफाई	३.००	३११५१	१	N/A	६,००	६,००	०	०	०	०	०
२१८	मालाकोटबाट अकलादेवी मन्दिर जाने गोरिटेबाटो (प्र.म.रो. साझेदारी)	३	३११५१	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२१९	बगीचा खोल्ना हुँदै सेपागाउँ जाने मोटरबाटो (प्र.म.रो. साझेदारी)	३	३११५१	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२२०	सच्चाई भवन जाने गोरिटेबाटो (प्र.म.रो. साझेदारी)	३	३११५१	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२२१	नकटाचौर गोरिटेबाटो (प्र.म.रो. साझेदारी)	३	३११५१	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२२२	बेलदारी सडक देखि सेपागाउँ सम्म जाने गोरिटेबाटो निर्माण (प्र.म.रो. साझेदारी)	३	३११५१	१	N/A	५०	५०	०	०	०	०	०
२२३	लुङ्गेतीगाउँ जाने गोरिटेबाटो निर्माण (प्र.म.रो. साझेदारी)	३	३११५१	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२२४	भल्ज्याङ गाउँ गोरिटेबाटो निर्माण (प्र.म.रो. साझेदारी)	३	३११५१	१	N/A	७५	७५	०	०	०	०	०
२२५	गोठाटार चपिबोट सिंचाई पाइप खरिद	३.००	३११५५	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२२६	गोठाटार चपिबोट सिंचाई पाइप खरिद	३.००	३११५६	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२२७	गोरिपाटो कुवा मर्मत तथा पानी ट्याङ्की निर्माण	३.००	३११५६	१	N/A	५०	५०	०	०	०	०	०
२२८	भण्डारी लेव चाम्बोट खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	३	३११५६	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२२९	सिमलटार खानेपानी आयोजना	३	३११५६	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२३०	वडा कार्यालय नजिकको चौतारो निर्माण (प्र.म.रो. साझेदारी)	३.००	३११५९	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२३१	जलदेवी मन्दिर नजिकको शौचालयमा प्लाष्टर तथा थारा जडान	३	३११५९	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२३२	सिमलचौर वस्ती तथा खेत संरक्षण	३.००	३११५९	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२३३	बेलदारी वस्ती तथा खेत संरक्षण (प्र.म.रो. साझेदारी)	३	३११५९	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२३४	विपद व्यवस्थापन तथा भैपरि आउने खर्च	४	२२५२२२	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२३५	चौधडा स्वास्थ्य चौकी सञ्चालन तथा सबलिकरण	४.००	२२५२२	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२३६	क्षेत्रपाल क्याम्पस शैक्षिक व्यवस्थापन	४.००	२५३११	१	N/A	५,००	५,००	०	०	०	०	०
२३७	रामखोला हुँदै पुपनी स्कूल जाने बाटो सिङ्गि	४	३११५१	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२३८	सिमरा सिचाई मर्मत सम्भार	४.००	३११५५	१	N/A	१,००	१,००	०	०	०	०	०
२३९	काईराला बाट बाट ४ नं. जाने कुलो मर्मत	४	३११५५	१	N/A	७५	७५	०	०	०	०	०

२४०	कुनिखोला खानेपानि ट्याङ्की निर्माण	४	३११५६	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०
२४१	चौधडा खानेपानि मर्मत	४	३११५६	१	N/A	५०	०	५०	०	०	०	०
२४२	गडुखाय बगेचा खानेपानि ट्याङ्की संरक्षण	४	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०
२४३	कुनिखोला रातमाटे टोल खानेपानि मर्मत	४,००	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०
२४४	ठुलिचौर पुपानी ट्याङ्की खानेपानि मर्मत	४	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०
२४५	किरात देवास राई होटिङ बोर्ड निर्माण	४	३११५६	१	N/A	५०	०	५०	०	०	०	०
२४६	गणेश मन्दिर बेन्च निर्माण तल्लो बजार	४	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०
२४७	क्षेत्रपाल अगाडि हावाधर तथा चौतारो मर्मत	४	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०
२४८	भिमसेन मन्दिर संरक्षण	४	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०
२४९	पन्चकन्या आइड्यार मन्दिर पर्याल निर्माण	४	३११५६	१	N/A	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
२५०	गुम्बा जाने सिङि निर्माण प्रम साझेदारी	४,००	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०
२५१	रानिटार बस्ती संरक्षण	४,००	३११५६	१	पटक	७,००	०	७,००	०	०	०	०
२५२	रानिटार पिपलबोट चौतारो निर्माण	४	३११५६	१	पटक	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
२५३	भक्त लाल चौतारो संरक्षण	४	३११५६	१	N/A	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
२५४	पोख्रे गाउँ भित्रि नाली निर्माण	४,००	३११५६	१	N/A	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
२५५	राधाकृष्ण मन्दिर संरक्षण	४	३११५६	१	N/A	५०	०	५०	०	०	०	०
२५६	तेरिगाउँ मन्दिर छेउ पाटि बेन्च निर्माण	४	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०
२५७	चौधडा झोलुङ्गे पुल नालि निर्माण	४	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०
२५८	चापाबोट चौतारो जग्गा संरक्षण	४	३११५६	१	N/A	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
२५९	भगत घर देखी भेटनरी सम्म पक्की नाली निर्माण	४	३११५६	१	N/A	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
२६०	चौधडा स्वामी चौतारा बेन्च निर्माण	४,००	३११५६	१	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०
८०३२९५०८२०५ लिखु गाउँपालिकावडा नं.५												
२६१	वित्तिध कार्यक्रम	५,००	२२५२२	१	पटक	१,५०	१,५०	०	०	०	०	०
२६२	गौतम दुध लेरी अनुदान		२२५२२	१	N/A	१,५०	१,५०	०	०	०	०	०
२६३	नैतान दुध लेरी अनुदान	५,००	२२५२२	१	N/A	४,००	४,००	०	०	०	०	०
२६४	प्रथामन्त्री रोजगार साझेदारी कार्यक्रम	५	३११५६	१	N/A	३,००	०	३,००	०	०	०	०
२६५	समुगुँ मोटरबाटो सरसफाई कार्यक्रम	५,००	३११५६	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०
२६६	साउने खोल्खा देखी गैराथोक सडक स्तरोन्नती	५	३११५६	१	N/A	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
२६७	वडा कार्यालय अगाडी कटिङ र वाल निर्माण	५	३११५६	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०
२६८	अमिलबोट थोरामुहानपाट जाने मोटेबाटो स्तरोत्ती	५	३११५६	१	N/A	५,००	०	५,००	०	०	०	०
२६९	वडा भित्र रहेका खानेपानिहरुको मर्मत सुधार	५,००	३११५६	१	N/A	१,००	०	१,००	०	०	०	०

२७०	निरञ्जना प्रवेशद्वार चौतारो निर्माण	५,००	३११५९	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
२७१	डुँडे चौतारो संरक्षण	५	३११५९	१	N/A	४,७५	०	४,७५	०	०	०	०
२७२	उदके खारे संरक्षण	५,००	३११५९	१	N/A	३,००	०	३,००	०	०	०	०
२७३	फेदी चौतारो मन्दिर निर्माण	५	३११५९	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
८०३२९५०८२०६ लिखु गाउँपालिकावडा नं.६												
२७४	सुविधा स्वास्थ्य इकाई भवनको लागि स्वास्थ्य सामग्री खरिद तथा व्यवस्थापन खर्च	६,००	२२५२२	१	N/A	५०	०	५०	०	०	०	०
२७५	रामवरण मोड डिजिटलबारी सडक मर्मत	६	३११५९	१	N/A	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
२७६	सडक सरसफाई कार्यक्रम	६,००	३११५९	१	N/A	३,००	०	३,००	०	०	०	०
२७७	महेन्द्र मा वि महादेब स्थान डुंगामुख सडक निर्माण	६	३११५९	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
२७८	कुखुरे चौतारो सिमले सडक मर्मत	६	३११५९	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
२७९	विमलबोट गोमिगोड तिनछागे सडक मर्मत	६	३११५९	१	N/A	२,५०	०	२,५०	०	०	०	०
२८०	लामछारो खरखरे सडक मर्मत	६	३११५९	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
२८१	सिन्दुरे खोला मुहान गरि महादेबस्थान बगैचा हुँदै लोकेटार सिँचाई मर्मत साझेदारी	६	३११५५	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०
२८२	पेयाबटे सिमले कुलो मर्मत	६	३११५५	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
२८३	अधरी खोला मुहान गरी थोके, भटथोक माथिल्लो कुलो मर्मत	६,००	३११५५	१	N/A	४,५०	०	४,५०	०	०	०	०
२८४	सिन्दुरे खोला मुहान गरि मेकैचौर सिँचाई मर्मत साझेदारी	६	३११५५	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०
२८५	फगटे बाइबिसे कुलो मर्मत	६	३११५५	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०
२८६	तौले खोला पखेटार सिँचाई मर्मत	६	३११५५	१	N/A	४,५०	०	४,५०	०	०	०	०
२८७	कठरीटोल खानेपानी निर्माण	६	३११५६	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
२८८	हाकुलेटोल खानेपानी निर्माण	६	३११५६	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
२८९	दमाई टोल र महादेब स्थानको कुवा मर्मत	६,००	३११५६	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
२९०	खोद खोलामा चेक ड्याम निर्माण	६,००	३११५९	१	N/A	४,००	०	४,००	०	०	०	०
२९१	पञ्चकन्या मन्दिर संरक्षण	६,००	३११५९	१	N/A	५०	०	५०	०	०	०	०
८०३२९५०८३०१ लिखु गाउँपालिका - शिक्षा												
२९२	विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन		२२५२२	१	N/A	४,५०	०	४,५०	०	०	०	०
२९३	खेलकुद विविध		२२५२२	१	N/A	८,००	०	८,००	०	०	०	०
२९४	विद्यालयमा बाल उद्यान		२२५२२	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०
२९५	प्रधानाध्यापक प्रोत्साहन र बैठक संचालन		२२५२२	१	N/A	२,५०	०	२,५०	०	०	०	०
२९६	कक्षा १ देखि ५ अंग्रेजी सुधार कार्यक्रम		२२५२२	१	N/A	४,५०	०	४,५०	०	०	०	०
२९७	एस.ई.ई विषय कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम		२२५२२	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०
२९८	विद्यालय digitalization		२२५२२	१	N/A	२,००	०	२,००	०	०	०	०

३४२	रोजगार संयोजकको तलब		२११११	४	पटक	५,६८	०	५,६८	०	०	०	०
३४३	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान		२११११	४	पटक	११,९४	०	११,९४	०	०	०	०
३४४	मनोरमागणिक परामर्शकर्ता (सहायक पात्रो तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिव्रत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)		२११११	४	पटक	२,२१	०	२,२१	०	०	०	०
३४५	रोजगार संयोजकको पोसाक		२११२१	४	पटक	१०	०	१०	०	०	०	०
३४६	एम. आई. एच. अपरेटर र फिस्टल सहायक पोशाक भत्ता		२११२१	४	पटक	२०	०	२०	०	०	०	०
३४७	स्वास्थ्य चौकी (आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्यूनतम सेवा मादण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदधिकरण समेत)		२११२३	४	पटक	१,१३	०	१,१३	०	०	०	०
३४८	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद		२११२३	४	पटक	१२,८७	०	१२,८७	०	०	०	०
३४९	मुगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यासर रोगी र मेरुदण्ड पक्षाघातका विरामीहरूलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम		२११२३	४	पटक	१५,४०	०	१५,४०	०	०	०	०
३५०	स्थानीय तहको साझेदारीमा निर्मित खोप सुट्टीकरण, नियमित खोपमा विद्यालय केन्द्रित खोप अभियान सञ्चालन, सरसफाि प्रवर्द्धन कार्यक्रम निरन्तरता, खोपबाट बचाउन सकिने रोगहरूको खोपपडताल तथा निगरानी, पूर्ण खोप सुनिश्चिता र दिगोपनाका लागि व्यवस्थापन खर्च		२११२३	४	पटक	४,३३	०	४,३३	०	०	०	०
३५१	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृम क्षयरोग खोपपडताल कार्यक्रम र पि.बि.सि बिटामीका धरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण		२११२३	४	पटक	१,०५	०	१,०५	०	०	०	०
३५२	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम (आयुर्वेद औषधालय)		२११२३	४	पटक	११,००	०	११,००	०	०	०	०
३५३	कुक्षरमा रेबिज नियन्त्रण कार्यक्रम		२११२३	४	पटक	८०	०	८०	०	०	०	०
३५४	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)		२११३९	४	पटक	१५,००	०	१५,००	०	०	०	०
३५५	रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन खर्च (मसलन्द, अनुगमन/ईन्चन, रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखीकरण, अन्य विविध खर्च)		२२३११	४	पटक	१,००	०	१,००	०	०	०	०
३५६	आन्तरिक रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरूलाई उधममशिताल प्रवर्द्धन कार्यक्रम तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजका लागि विद्यालयलाई अनुदान		२२५२२	४	पटक	१,००	०	१,००	०	०	०	०
३५७	अनुदान		२२५२२	४	पटक	२७,२६	०	२७,२६	०	०	०	०
३५८	भ्रतको सम्मान शहृको अभियान सबन्धी क्रियाकलाप संचालन		२२५२२	४	पटक	२५	०	२५	०	०	०	०

३५९	किसान सुवीकरण कार्यक्रम		२२५२२	४	पटक	१,००	०	१,००	०	०	०	०
३६०	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (पटुमगरगढ विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)		२२५२२	४	पटक	१,३०	०	१,३०	०	०	०	०
३६१	रोजगार आयोजना सञ्चालनको लागि ज्वाला रकम		२२५२२	४	पटक	२२,७२	०	२२,७२	०	०	०	०
३६२	(कियाकलप कार्यक्रमअन्तर्गत) गृहमाला रकम		२२५२२	४	पटक	२२,७२	०	२२,७२	०	०	०	०
३६३	नियमित तथा अस्थायी युवाहरूको लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा म्यालिडेशन एवम् अर्धवार्षिक र वार्षिक समीक्षा		२२५२२	४	पटक	२,००	०	२,००	०	०	०	०
३६४	मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन तथा आमाहत्या रोकथाम सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम		२२५२२	४	पटक	५०	०	५०	०	०	०	०
३६५	समाचार सारमा नसर्ने रोग सम्बन्धि स्क्रिनिङ (कायुन महिना)		२२५२२	४	पटक	१,५०	०	१,५०	०	०	०	०
३६६	तथा जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन		२२५२२	४	पटक	१,०२	०	१,०२	०	०	०	०
३६७	CBMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समीक्षा, खलागत अनुशिक्षण)		२२५२२	४	पटक	१,००	०	१,००	०	०	०	०
३६८	डेङ्गी, जापानिज इन्सेप्शन इन्फेक्शन लगायतका किटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणको लागि लाभस्वैच्छिक वासस्थान खोजी गरी लाभी नष्ट गर्ने, बिद्यालय शिक्षा कार्यक्रम, सामुदायिक परिक्षाले तथा सरोकारवालाहरूको अभिमुखिकरण		२२५२२	४	पटक	१,३५	०	१,३५	०	०	०	०
३६९	औद्योगिक प्रयोजनका लागि व्यवसायिक आलु उत्पादन		२२५२२	४	पटक	८,००	०	८,००	०	०	०	०
३७०	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्यागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण		२२५२२	४	पटक	१,४१	०	१,४१	०	०	०	०
३७१	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम		२२५२२	४	पटक	५०	०	५०	०	०	०	०
३७२	समाख्या उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कर्मिला ५ जनाको समूहमा प्रबिधि हस्तान्तरण		२२५२२	४	पटक	१,४०	०	१,४०	०	०	०	०
३७३	आ.व. २०८१/८२ मा स्थापना भएका पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता		२२५२२	४	पटक	८,००	०	८,००	०	०	०	०
३७४	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्यागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण		२२५२२	४	पटक	७०	०	७०	०	०	०	०
३७५	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा		२२५२२	४	पटक	८४	०	८४	०	०	०	०
३७६	परिवार योजना सेवा		२२५२२	४	पटक	३५	०	३५	०	०	०	०
३७७	गर्भस्त्री निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरावली (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)		२२५२२	४	पटक	७०	०	७०	०	०	०	०

३७७	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	२२/५/२२	४	पटक	३,३६	०	३,३६	०	०	०	०	०
३७८	स्वामित्व तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, म्यानी झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	२२/५/२२	४	पटक	५,००	०	५,००	०	०	०	०	०
३७९	बिम्ब रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या न्यूनीकरण दिवस मनाउने	२२/५/२२	४	पटक	२०	०	२०	०	०	०	०	०
३८०	जुनैतिक रोगहरु, AMR सम्बन्धि पेरवी तथा अभिमुखिकरण, Rabies Day	२२/५/२२	४	पटक	२०	०	२०	०	०	०	०	०
३८१	वितीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन खर्च	२२/५/२२	४	पटक	१,८७	०	१,८७	०	०	०	०	०
३८२	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई नर्सन रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण	२२/५/२२	४	पटक	२५	०	२५	०	०	०	०	०
३८३	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२२/५/२२	४	पटक	२,८१	०	२,८१	०	०	०	०	०
३८४	स्थानीय तह/रोजगार सेवा केन्द्रद्वारा समुदायस्तरमा सुरक्षित स्वास्थ्य सेवा सुपरिवेक्षण तथा सृचना प्रवाह कार्यक्रम	२२/५/२२	४	पटक	४८	०	४८	०	०	०	०	०
३८५	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	२२/५/२२	४	पटक	२५	०	२५	०	०	०	०	०
३८६	प्रजनन रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	२२/५/२२	४	पटक	१,००	०	१,००	०	०	०	०	०
३८७	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२२/५/२२	४	पटक	१,३९	०	१,३९	०	०	०	०	०
३८८	आकासिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामग्री ढुवानी र स्थलात अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण तथा क्षयरोग कार्यक्रमको योजना तयुमा तथा कोहर्ट निश्चेषण	२२/५/२२	४	पटक	९५	०	९५	०	०	०	०	०
३८९	शैक्षिक सुशासनका लागि सश्र्णगत क्षमता विकास, विद्यार्थी स्थानीय मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरेड तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	२२/५/२२	४	पटक	४,६६	०	४,६६	०	०	०	०	०
३९०	स्थानीय तहका फिर्लड संश्र्णकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संश्र्णीय सरकारले व्यहोर्ने ७ मसिनको पात्रिभ्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२२/५/२२	४	पटक	२,३१	०	२,३१	०	०	०	०	०
३९१	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथाका अध्ययनवधिक कार्यक्रम	२२/५/२२	४	पटक	५०	०	५०	०	०	०	०	०
३९२	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	२२/५/२२	४	पटक	३,००	०	३,००	०	०	०	०	०
३९३	म स्वास्थ्य मेरो सामुदाय स्वास्थ्य परटोलमा स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम	२२/५/२२	४	पटक	४,६०	०	४,६०	०	०	०	०	०

३९४	पुष्पपन्चिका महामारी/आकस्मिक रोग निमन्त्रण कार्यक्रम	२२५२२२	४	पटक	५०	०	५०	०	०	०	०
३९५	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवविशुध कार्यक्रम सन्चालन	२२५२२२	४	पटक	११,४८	०	११,४८	०	०	०	०
३९६	पोषण कार्यक्रम	२२५२२२	४	पटक	४,००	०	४,००	०	०	०	०
३९७	मनोरमागणिक परामर्शकर्ताको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायात र सञ्चार खर्च	२२६९१२	४	पटक	९०	०	९०	०	०	०	०
३९८	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२५३३११	४	पटक	८,७९	०	८,७९	०	०	०	०
३९९	विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण पत्रम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२५३३११	४	पटक	१७,२२	०	१७,२२	०	०	०	०
४००	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाको लागि विद्यालयलाई अनुदान	२५३३११	४	पटक	८,२३	०	८,२३	०	०	०	०
४०१	सामुदायिक विद्यालयका छात्रहरूलाई निशुल्क स्नानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२५३३११	४	पटक	६३	०	६३	०	०	०	०
४०२	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२५३३११	४	पटक	२,६५	०	२,६५	०	०	०	०
४०३	सामुदायिक विद्यालयका छात्रहरूलाई निशुल्क स्नानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२५३३११	४	पटक	४,२३	०	४,२३	०	०	०	०
४०४	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाको लागि विद्यालयलाई अनुदान	२५३३११	४	पटक	४,०७	०	४,०७	०	०	०	०
४०५	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२५३३११	४	पटक	१,३१	०	१,३१	०	०	०	०
४०६	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२५३३११	४	पटक	१,३५	०	१,३५	०	०	०	०
४०७	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२५३३११	४	पटक	२,७२	०	२,७२	०	०	०	०
४०८	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण पत्रम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२५३३११	४	पटक	५,२०	०	५,२०	०	०	०	०
४०९	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण पत्रम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२५३३११	४	पटक	२,५८	०	२,५८	०	०	०	०
४१०	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनोट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीको लागि छात्रवृत्ति	२७२२११	४	पटक	१,५८	०	१,५८	०	०	०	०
४११	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	२७२२११	४	पटक	३,२१	०	३,२१	०	०	०	०
४१२	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२७२२११	४	पटक	२,१७	०	२,१७	०	०	०	०
४१३	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनोट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीको लागि छात्रवृत्ति	२७२२११	४	पटक	५,२६	०	५,२६	०	०	०	०

४१४	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	२७२११	४	पटक	१०.६१	०	१०.६१	०	०	०	०
४१५	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छ-नोट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	२७२११	४	पटक	७८	०	७८	०	०	०	०
४१६	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	२७२११	४	पटक	१.५९	०	१.५९	०	०	०	०
४१७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२७२११	४	पटक	३२	०	३२	०	०	०	०
४१८	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२७२११	४	N/A	६६	०	६६	०	०	०	०
४१९	सामुदायिक विद्यालयका छात्रहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	२७२१३	४	पटक	१.२८	०	१.२८	०	०	०	०
४२०	नुवाकोट जिल्ला लिखु १ बाह्रबिसे तिमिना टोल आपघारी हुँदै चौतारुडि सडक स्तरोन्नति	३११५१	४	पटक	१५.००	०	१५.००	०	०	०	०
४२१	नुवाकोट जिल्ला लिखु गा.पा. वडा नं. १ बाह्रबिसे तिमिना टोल आपघारी हुँदै चौतारुडि सडक स्तरोन्नति कार्य	३११५१	४	पटक	२५.००	०	२५.००	०	०	०	०
४२२	नुवाकोट जिल्ला लिखु गाउँपालिका वडा नं. ६ रामेश्वर थाम (मरणपाटी) संरक्षण तथा कृषाधुवी भवन निर्माण	३११५९	४	पटक	२५.००	०	२५.००	०	०	०	०
४२३	पालिका अन्तरगत निर्माणविन ५।१०।१५ शैल्या आधारभूत अस्पतालको मोबिलाइजेसन तथा श्रृजित दायित्व भुक्तानी	३११५९	४	पटक	५.३२.००	०	५.३२.००	०	०	०	०
८०३२९५०८५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)											
४२४	महिला लक्षित सिपमुलक कार्यक्रम	२२५२२	४	पटक	१.३०.००	०	१.३०.००	०	०	०	०
८०३२९५०८५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान)											
४२५	पाठकटोल पन्चमोड थोके सालघारी पसोभन्ज्याङ मोटरबाटो	३११५१	१	N/A	८४.००	०	८४.००	०	०	०	०
८०३२९५०८५१४ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (श्रसत अनुदान)											
४२६	माध्यमिक तहमा शैल्या दरबन्दी भएका समुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा अनिवार्य विषय शिक्षको लागि शिक्षण सहयोग अनुदान	२११११	४	पटक	५.६८	०	५.६८	०	०	०	०
४२७	स्थानीय न्यायिक सहजकर्ता कार्यक्रम (पारिश्रमीक तथा पोषाक खर्च)	२११११	४	पटक	२.३१	०	२.३१	०	०	०	०
४२८	विद्यालय नर्सको तालब भत्ता	२११११	४	पटक	१४.५५	०	१४.५५	०	०	०	०
४२९	नारायणदेवी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाका गरिविको रेखामुनी रहेका शैल्या सदस्यहरूका लागी तरकारी तथा फलफुल खेती प्रवर्द्धन तालिमा लिखु १	२२५२२	४	पटक	५.००	०	५.००	०	०	०	०
४३०	बालविवहाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन कार्यक्रम	२२५२२	४	पटक	१.५०	०	१.५०	०	०	०	०

४३१	दलित महिला उद्यान सिप विकास तालिम लिखु २		२२५२२२	४	पटक	५,००	०	०	५,००	०	०	०	०
४३२	बाबुआमा विहीन बालबालीका संरक्षण कार्यक्रम		२२५२२२	४	पटक	१,२०	०	०	१,२०	०	०	०	०
४३३	महिला उद्यानका लागि सिप विकास कार्यक्रम लिखु गा.पा		२२५२२२	४	पटक	२०,००	०	०	२०,००	०	०	०	०
४३४	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना सहयोग कार्यक्रम		२२५२२२	४	पटक	३,००	०	०	३,००	०	०	०	०
४३५	मालाकोट देखि गणेश आ.वि. सम्म सडक स्तरोन्नती		३११५११	४	पटक	२५,००	०	०	२५,००	०	०	०	०
४३६	चौघडा कुनिखोला सडक		३११५११	४	पटक	३०,००	०	०	३०,००	०	०	०	०
४३७	जोगी खोला मुहान गरी पाटीखेत सिँचाई आयोजना लिखु ६		३११५५५	४	पटक	२५,००	०	०	२५,००	०	०	०	०
४३८	पञ्चकन्या आ.वि. तथा हनुमान मन्दिर बस्ती संरक्षण लिखु ३		३११५५९	४	पटक	४०,००	०	०	४०,००	०	०	०	०
४३९	समुदायिक स्वास्थ्य इकाई सुदहीकरण लिखु २		३११५५९	४	पटक	१०,००	०	०	१०,००	०	०	०	०
४४०	मल्टी कोल्ट स्थापना		३११५५९	४	पटक	१,००,००	०	०	१,००,००	०	०	०	०
४४१	चौघडा स्वास्थ्य चौकी सुदहीकरण लिखु ४		३११५५९	४	पटक	१०,००	०	०	१०,००	०	०	०	०
८०३२९५०८५२३ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (सम्पुरक अनुदान)													
४४२	डिकुरे बजारबाजार पाउँदुरे धमला गाउँ सूर्यगढी जोड्ने मोटरबाटो स्तरोन्नती लिखु २	२	३११५५१	१	N/A	९५,००	०	०	९५,००	०	०	०	०
४४३	लोकमार्ग खरेलडी राम्चे बारापानी हुँदै वि.न.पा. २ नुवाकोट दरबार जोड्ने मोटरबाटो स्तरोन्नती लिखु १	१	३११५५१	१	N/A	९५,००	०	०	९५,००	०	०	०	०
४४४	बेत्रपाल विद्यालय गेट पोख्रे थानापती मन्दिर छाप, चौघडा, रानीटार, नचनडाँडा भित्री मोटरबाटो कालोपत्रे लिखु ४	४	३११५५१	१	N/A	१,००,००	०	०	१,००,००	०	०	०	०
कुल जम्मा						५२,८१,६२	१५,६९,५५	३०,४८,००	६,६४,०७				

उपाध्यक्ष श्री शुभद्रा अधिकारी उप्रेतीद्वारा गाउँ सभामा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ को
बजेट वक्तव्य

लिखु गाउँपालिकाका सम्मानित अध्यक्ष ज्यू,
लिखु गाउँपालिकाका सम्मानित सदस्यहरु,

१. लिखु गाउँपालिकाको यस गरिमामय गाउँसभामा आगामी आ.व. २०८२/८३ को बजेट प्रस्तुत गर्न उभिएको छु ।
२. नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधीनता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित, स्वाभिमान, लोकतन्त्र र जननीविकाका लागि भएका विभिन्न आन्दोलनहरुमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात सहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । लिखु आन्दोलनहरुको नेतृत्व गर्नुहुने अग्रजहरुप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु, लिखु समाजको रुपान्तरणमा उहाँहरुले पुर्याउनु भएको योगदानको पुनःस्मरण गर्न चाहन्छु ।
३. मैले वर्तमान लिखु गाउँपालिकाको नौऔँ बजेट प्रस्तुत गरिरहँदा अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउने गहन जिम्मेवारीबोध गरेको छु । विगत आठ वर्षको अथक प्रयासबाट हासिल भएको उपलब्धिको जगमा टेकेर विकाश र समृद्धिको यात्रालाई तीव्रता दिने मार्गमा हिम्मतका साथ ती उपलब्धिको रक्षा गर्दै चुनौतिको सामना गर्न सकिन्छ भन्ने लिखु गाउँकार्यपालिकाको दृढ विश्वास छ ।
४. बजेट तर्जुमा गर्दा मैले मूलतः नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, बागमती प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, विभिन्न विषयगत समितिका प्रतिवेदन, संघ संस्था एवम

विद्वत वर्ग साथै स्थानीय सरोकारवाला तथा राजनीतिक दलहरुबाट प्राप्त राय सुझाव समेतलाई ध्यान दिएको छु ।

सम्मानित अध्यक्ष महोदय,

सम्मानित सदस्यहरु,

५. लिखु गाउँपालिकाको चालू आर्थिक वर्षको समग्र आर्थिक स्थितिको बारेमा संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
६. सामाजिक प्रगति उत्साहप्रद छ । सामुदायिक विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गर्न अतिरिक्त क्रियाकलाप शिक्षकको माध्यमिक विद्यालयमा व्यवस्था गरिएको छ । निःशुल्क स्वास्थ्य सेवाका कारणले आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा पहुँच बढेको छ । आधारभूत खानेपानी सुविधाको पहुँच अधिकतम जनसंख्यामा पुगेको छ । सरसफाई सुविधा सबैमा पुगी लिखु गाउँपालिका खुला दिशामुक्त घोषणा भइसकेको छ । साथै पूर्ण खोप युक्त गाउँपालिका समेत घोषणा भइसकेको छ ।
७. पूर्वाधार क्षेत्रको अवस्था समष्टिमा सन्तोषजनक छ । ठूला आयोजनामा लगानी गरिएकोले मध्यपहाडी लोकमार्ग जोड्ने अधिकांश लिंक सडकहरुको स्तरोन्नति भएको छ ।

सम्मानित अध्यक्ष महोदय,

सम्मानित सदस्यहरु,

८. अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । बजेटका उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् :
 - क) संक्रामक लगायत सबै प्रकारका रोग र विपद्बाट नागरिकको जीवन रक्षा गर्दै जन जीवनलाई सहज र सुरक्षित

बनाउने ।

- ख) उपलब्ध स्रोत, साधन, अवसर र क्षमताको परिचालन गरी शीघ्र आर्थिक पुनरुत्थान गर्दै विकासको गतिलाई निरन्तरता दिने ।
 - ग) सामाजिक, आर्थिक र भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत उत्थानशील, समुन्नत एवम् समृद्ध अर्थतन्त्र निर्माण गर्दै जाने ।
९. बजेटका उद्देश्य हासिल गर्न मैले निम्नानुसार क्षेत्रगत र कार्यक्रमगत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु :
- क) सबै प्रकारका स्वास्थ्य जोखिमबाट नागरिकलाई सुरक्षित राख्न र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ बनाउन स्वास्थ्य सेवाको दायरा विस्तार, स्वास्थ्य पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नति र स्वास्थ्य जनशक्ति विकास गर्नु,
 - ख) नागरिकका लागि काम र रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्नु,
 - ग) गुणस्तरीय र दिगो भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्नु
 - घ) आर्थिक समृद्धिका लागि पूर्वाधार, कृषि, स्वास्थ्य र शिक्षाका कार्यक्रमहरुको विशिष्टीकरण गर्नु,
 - ङ) दिगो पूर्वाधार विकास गर्न सडक, खानेपानी, सिंचाई आदीको विस्तृत अध्यायनको माध्यमबाट निर्माण कार्य गर्नु ,
 - च) औद्योगिकग्रामको स्थापना गरि दिगो औद्योगिकीकरणको थालनी गर्नु

सम्मनित अध्यक्ष महोदय,

सम्मनित सदस्यहरु,

१०. आगामी आर्थिक वर्षको क्षेत्रगत बजेट विनियोजन गर्दा आर्थिक पुनरुत्थान हुने, तत्काल लाभ प्राप्त गर्न सकिने,

आगामी आर्थिक वर्षमै सम्पन्न हुने र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने कार्यक्रमतर्फ मैले जोड दिएको छु ।

११. अब म लिखु गाउँपालिकाको विनियोजन सम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

१२. आगामी आर्थिक वर्षका लागि रु ५२ करोड ८१ लाख ६२ हजार ८ सय ६७ रुपैया विनियोजन गरेको छु । यस बजेट अन्तर्गत वित्तीय समानीकरण तर्फ रु ८ करोड ६३ लाख ८३ हजार रहेको छ भने सशर्त अनुदान वा विषयगत निकायको रु २२ करोड ८४ लाख २४ हजार रहेको छ । सशर्त अनुदान मध्ये संघीय सरकार बाट प्राप्त हुने २० करोड ४६ लाख र प्रदेश सरकारबाट २ करोड ३८ लाख २४ हजार रहेको छ । संघीय राजस्व बाँडफाँडबाट ६ करोड ७१ लाख २१ हजार र प्रदेश राजस्व बाँडफाँडबाट २ करोड ८२ लाख ३४ हजार अनुमान गरेको छु । प्रदेश विशेष अनुदान ६० लाख तथा संघीय विशेष अनुदान १ करोड ३० लाख अनुमान गरेको छु । संघीय समपूरक अनुदान ८४ लाख र प्रदेशको समपूरक अनुदान २ करोड ९० लाख गरी ३ करोड ७४ लाख अनुमान गरेको छु । साथै आगामी आर्थिक वर्षमा कुल राजस्व आम्दानीमा आन्तरिक आयबाट रु ८० लाख र प्राकृतिक स्रोतबाट १ करोड ४१ लाख संकलन गर्ने अनुमान गरेको छु । साथै आ.व २०८१/०८२ को मौज्दात ५० लाख हुने अनुमान गरेको छु ।

१३. यस गाउँपालिकामा प्राप्त अनुदान, राजस्व बाँडफाँड र आन्तरिक आयबाट प्राप्त हुने आय मध्ये चालु तर्फ रु ३० करोड १४ लाख ४ हजार ८ सय ६७ र पूँजीगत तर्फ रु २२ करोड ६७ लाख ५८ हजार रुपैया विनियोजन गरेको छु ।

१४. वडा तहबाट नै यातायात सञ्जालको विकास, खानेपानीको व्यवस्था, शिक्षा, स्वास्थ्यको क्षेत्रको गुणस्तरीयता कायम

लगायत अन्य क्षेत्रको विकास योजनाका लागि भौगोलिक अवस्थिति, क्षेत्रफल, मौजुदा पूर्वाधार सेवा सुविधा तथा अन्य सूचकका आधारमा जनसंख्या, भूगोल, सन्तुलित विकासलाई मध्यनजर गरी प्रत्येक वडामा २५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

१५. पूर्वाधार विकास तर्फ क्षेत्रपाल विद्यालय गेट पोखे थानापति मन्दिर छाप, चौघडा ,रानीटार, नचनडाँडा भित्री मोटरबाटो कालोपत्रे वडा नं ४ को लागि २ करोड, लोकमार्ग खरेलडि राम्चे बोरापानी हुदै विनपा २ नुवाकोट दरबार जोड्ने मोटरबाटो स्तरोन्नती वडा नं १ को लागि १ करोड ९० लाख, ठिकुरे बगरबजार पाउँदुरे धमलागाँउ सूर्यगढी जोड्ने मोटरबाटो स्तरोन्नती वडा नं २ को लागि १ करोड ९० लाख विनियोजन गरेको छु । यसैगरी पाठकटोल पन्थमोड धोके सालघारी पर्साभन्ज्याङ मोटरबाटो वडा नं ६ को लागि १ करोड ६८ लाख, मल्टिकोल्ड रुम स्थापना को लागि १ करोड, जोगी खोला मुहान गरी पाटीखेत सिचाई आयोजना, लिखु ६ को लागि २५ लाख, चौघडा कुनीखोला सडक को लागि ३० लाख, मालाकोट देखी गणेश आवि सम्म सडक स्तरोन्नती को लागि २५ लाख, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ लिखु २ र चौघडा स्वास्थ्य चौकी सुदृढीकरण को लागि १०।१० लाख विनियोजन गरेको छु । पन्चकन्या आवि तथा हनुमान मन्दिर वस्ती संरक्षण, वडा नं ३ को लागि ४० लाख, रामेश्वरधाम (मरणपाटी) संरक्षण तथा कृयापुत्री भवन निर्माण को लागि २५ लाख, बाह्रबिसे तिम्सिना टोल आपघारी हुदै चौतारडि सडक स्तरोन्नति वडा नं १ को लागि ४० लाख, पालिकामा निर्माणाधिन १० शैया आधारभूत अस्पतालको श्रृजित दायित्व भुक्तानी गर्न ५ करोड ३२ लाख विनियोजन गरेको छु । विषयगत तर्फ वित्तीय समानीकरणबाट कृषि बिकास को २०

लाख, पशु विकासको लागि १५ लाख, शिक्षा, युवा तथा खेलकुद को लागि ६० लाख, स्वास्थ्य तथा सरसफाई को लागि २० लाख, आयुर्वेद को लागि १० लाख, महिला, बालबालिका र लक्षित वर्ग को लागि १० लाख, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन को लागि ५० लाख, कला तथा संस्कृति संरक्षण/प्रवर्धन को लागि १० लाख, उद्योग तथा सहकारी विकास को लागि ५ लाख, श्रम तथा रोजगार (सामी/रोजगार सेवा) को लागि १० लाख र न्यायिक समितिको लागि १० लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

१६. अब म आगामी आर्थिक वर्षको बजेटको कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१७. निरोगी नेपाल निर्माण नेपाल सरकारको मूल नीति अनुरूप निरोगी लिखु गाउँपालिका निर्माण हाम्रो कर्तव्य हुन आउँछ । स्वच्छ जीवनप्रणाली प्रवर्द्धन गरी लिखु वासीको रोग प्रतिरोधी क्षमता वृद्धि गर्न निरोधात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । स्वास्थ्य सेवामा प्रतिरोधात्मक र उपचारात्मक विधिलाई थप प्रभावकारी ढंगले निरन्तरता दिइनेछ । यसका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

१८. गर्भवती महिलाको घरमा भण्डा र हातमा अण्डा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै गर्भवती महिलालाई सुत्केरी गराउन स्वास्थ्य संस्थासम्म लैजाने व्यवस्था गर्न एम्बुलेन्स यातायात खर्चको लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

१९. आयुर्वेदिक एवं प्राकृतिक चिकित्सा प्रणालीको प्रवर्द्धन गर्न रु ११ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सम्मानित अध्यक्ष महोदय,

सम्मानित सदस्यहरु,

२०. राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा टेवा

- पुर्याउन औद्योगिक प्रायोजनका लागि व्यवसायिक आलु उत्पादन गर्न ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
२१. पशु कार्यक्रम अर्न्तगत वास्त्रा पकेट विकास कार्यक्रम निरन्तरताको गर्न रु ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
 २२. सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुको स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गर्दै एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमलाई क्रमशः विस्तार गर्न १४ लाख ५५ हजार विनियोजन गरेको छु ।
 २३. विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान, विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम निरन्तरताको लागि ३९ लाख ५६ हजार विनियोजन गरेको छु ।
 २४. विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न २५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
 २५. किशोरीहरुको प्रजनन स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गर्दै सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निःशुल्क स्यानीटरी प्याड वितरण गर्न ६ लाख १४ हजार विनियोजन गरेको छु ।
 २६. आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद गर्न १२ लाख ८७ हजार विनियोजन गरेको छु ।
 २७. गाउँपालिका भवन निर्माणलाई उच्च प्राथमिकता दिई बजेट विनियोजन गरेको छु ।
 २८. घरेलु हिंसा बाट पीडित तथा पारिवारिक विचलनमा परेका महिलाहरुको व्यवस्थापन तथा सेवाको आवश्यकता सम्बोधन गर्न सेवा केन्द्रको व्यवस्था गर्न ।
 २९. सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नका लागि प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

सम्मानित अध्यक्ष महोदय,

सम्मानित सदस्यहरु,

३०. विपद् व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३१. महिला, दलित, जनजाति तथा सीमान्कृत समुदायको सामाजिक, साँस्कृतिक र आर्थिक उत्थानको लागि कार्यक्रम सञ्चालन बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३२. सरकारी सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो, पारदर्शी एवं प्रभावकारी बनाउन सूचना तथा प्रविधि विकास तर्फ आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३३. राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पन्जीकरण कार्यक्रमको लागि प्राथमिकता दिइ बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
३४. पलिकाको सम्पूर्ण शाखा तथा वडा कार्यालयलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३५. वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्ति, उनीहरुका परिवार र फर्केका व्यक्तिहरुलाई बिदेशबाट प्राप्त बिप्रेषण, सीप र क्षमताको सदुपयोग गर्न अन्य आर्थिक उपार्जनका कार्यक्रमहरुमा सहभागी हुन मनोसामाजिक तथा बित्तिय साक्षरता कक्षाहरु मार्फत सहजीकरण गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३६. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत कामका लागि पारिश्रमिक अनुदानको लागि २२ लाख ७२ हजार बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३७. एकीकृत महिला स्वास्थ्य तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रमको लागि ११ लाख ४८ हजार बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३८. युवाहरुलाई खेलकुदमा प्रोत्साहन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३९. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना सहयोग कार्यक्रम को लागि ३ लाख बजेटको

व्यवस्था गरेको छु ।

४०. बाल विवाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन कार्यक्रम, बाल मैत्री स्थानीय तह घोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम र बाबुआमा बिहिन बालबालिका संरक्षण कार्यक्रम गर्न प्राथमिकता दिइ बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
४१. महिलाको सामाजिक, साँस्कृतिक र आर्थिक उत्थानको लागि सीपविकास तथा सिपमुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न १ करोड ५० लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

सम्मानित अध्यक्ष महोदय,

सम्मानित सदस्यहरु,

४२. लिखु गाउँ कार्यपालिकाले राजनीतिक, सामाजिक-आर्थिक उपलब्धिहरुलाई संरक्षण गर्दै थप उन्नत बनाउने र महामारीबाट प्रभावित सामाजिक-आर्थिक क्षेत्रहरुलाई पुनर्जीवन दिई विकाश निर्माणलाई तीव्रता दिने अठोटका साथ आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छु ।
४३. प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट उच्चदरको उपलब्धि हासिल हुनेछ, महामारीको असर न्यून गर्दै सामाजिक-आर्थिक क्षेत्र थप गतिशील हुनेछ, पारस्परिक सम्मान र अवसर सहित सामाजिक न्याय कायम हुनेछ, समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकाङ्क्षा पूरा गर्न योगदान पुग्नेछ ।
४४. मैले नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा ग्रामीण स्वास्थ्यको सुधार, वातावरण मैत्री ग्रामीण पूर्वाधार विकास, रोजगारीको प्रवर्द्धन, ग्रामीण गरिवी न्यूनिकरण, विपद व्यवस्थापन, दीगो आर्थिक विकास तथा सडक निर्माण एवं यातायातको संजाल मार्फत नागरिकका कष्टकर दैनिकीलाई सहज स्थितिमा बदल्ने आधारको रुपमा लिएको छु ।

४५. अन्त्यमा, आजको यस गरिमामय नीति तथा कार्यक्रम र वजेट सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा आफ्नो उपस्थिति जनाएर अमूल्य समय दिनुहुने विशिष्ट महानुभावहरु, योजना तथा कार्यक्रम छनोट तथा तयार गर्न सहयोग पुऱ्याउनु हुने गाउँसभा सदस्यज्यूहरु, राजनीतिक दल, कर्मचारीज्यूहरु, स्थानीय जनता, संघसंस्था लगायत सम्पूर्ण सरोकारवाललाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दै आफ्नो कार्य व्यस्तताको बावजुद पनि उपस्थित हुनु भएका सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद !!!

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

सभाध्यक्ष महोदय,
गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू,
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तथा अन्य उपस्थित कर्मचारी,
सञ्चारकर्मी मित्रहरू ।

लिखु गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले यस गरिमामय गाउँसभा समक्ष आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ । यस महत्वपूर्ण अवसरमा नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधिनता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित, स्वाभिमान, लोकतन्त्र प्राप्तीका लागि भएका विभिन्न आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहीदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

चालु आ.व. २०८१/०८२ का लागि पेश भएको नीति तथा कार्यक्रम के कति कार्यान्वयन भए, सो को गम्भीर समीक्षा गरी आगामी आ.व. को ल लागि प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ । आगामी आ.व. २०८२/०८३ को नीति तर्जुमा गर्दा सो नीति कार्यान्वयनको लागि आवश्यक कार्यक्रम र खर्चको प्रस्ताव बजेटमा देखिने गरी तादात्म्यता मिलाइएको छ । विद्यमान परिस्थितिमासेवा प्रवाह लाई चुस्त र दुरुस्त बनाई सुशासन कायम गर्नु प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको मुल ध्येय रहेको छ । विकास निर्माणका काममा आर्थिक अनुशासन र पारदर्शिता कायम गरी उच्च प्रतिफल हासिल हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन हुने विश्वास लिएको छु । सीमित स्रोत साधनबाट जनताका असिमित आवश्यकता परिपूर्ति गर्न स्रोतको अधिकतम उपयोग हुने गरी आयोजना तथा कार्यक्रमको तर्जुमा र सो को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ । नागरिकको

घर आँगनको सरकारको रुपमा स्थापित स्थानीय तहले प्रदान गर्ने सेवा हरु अझै बढी पारदर्शी र नागरिकमैत्री हुनु जरुरी हुन्छ । तसर्थ: नागरिकहरुको चाहनालाई मध्यनजर गरी शासन व्यवस्था र विकास निर्माणकार्यको सम्बन्धमापरेका नकारात्मक प्रभावको चिरफार गरी आगामी वर्षको लागि आवश्यकता र प्राथमिकता पहिचान गरी स्पष्ट योजना सहितको नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्न सकेमा मात्र स्थानीय सरकारको प्रभावकारिता बढ्न जाने हुन्छ । कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, उद्यमशिलता, सामाजिक विकास, युवा तथा खेलकुद, भौतिक पूर्वाधार विकास, सार्वजनिक यातायात, खानेपानि तथा सरसफाई, विपद व्यवस्थापन, न्याय निरुपण, मानव अधिकार प्रवर्धन जस्ता विषयगत क्षेत्रहरुका लागि विशेष नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेकी छु । आगामी आर्थिक वर्षको लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न आम लिखुवासी तथा सबै पेशा, व्यवसायमा आबद्ध महानुभावहरुको सहयोग, समन्वय र सहकार्य रहने कुरामा विश्वस्त छु ।

संघीय राजधानीदेखि निकट रहेको र विकासका प्रचुर सम्भावना बोकेको यस गाउँपालिकामा सर्वसाधारण जनताले प्रत्यक्ष अनुभूतिगर्ने खालका विकास योजना तर्जुमा गर्ने, स्थानीय नागरिक एवं सरोकारवालाहरुलाई योजना तर्जुमाका साथै सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन र अनुगमनमा समेत प्रत्यक्ष सहभागी गराउने, आवश्यकतामा आधारित कार्यक्रम तथा विकासका गतिविधिहरु सञ्चालन गरी यस क्षेत्रका जनताको गरिबी न्यूनीकरण गर्दै “समृद्ध लिखुको आधार : कृषि शिक्षा र पूर्वाधार” भन्ने मूल नारालाई सार्थकता दिनेगरी यो नीति ल्याइएको छ ।

आदरणीय गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,
नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका मुख्य आधारहरु:

- नेपालको संविधान, २०७२
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- नेपाल सरकारको पन्ध्रौ पञ्चवर्षीय योजना
- नेपाल सरकार र बागमती प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम,
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्तआयोग ऐन, २०७४
- श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको सिफारिस
- राजस्व परामर्श समितिको सिफारिस
- लिखु गाउँपालिकाको आवधिक योजना र अन्य क्षेत्रगत योजनाहरु
- वडाहरुको जनसंख्या, भूगोल, क्षेत्रफल, खर्चको आवश्यकता, राजश्व क्षमता, पूर्वाधारको अवस्था समेतका आधारहरु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म लिखु गाउँपालिकाको आ.व.२०८२/८३ को क्षेत्रगत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

कृषि, सिंचाई तथा पशुविकास

१. कृषिमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी उत्पादनमा वृद्धि गर्न कृषि यन्त्र तथा उपकरण प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई जोड गरिनेछ ।
२. कृषिमा रैथाने वालीलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
३. यस पालिकामा उत्पादन हुने मुख्य नगदेवालीलाई लेबलिङ, प्याकेजिङ र ब्रान्डिङ सहितको बजार व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
४. कृषि उपज बाली तथा फलफुलको रोग नियन्त्रणमा जोड दिईनेछ ।
५. खरबुजा, तरबुजा, भटमास उत्पादन र तरकारी उत्पादन गर्न

- कृषक तथा कृषि सहकारी हरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
६. दुग्ध उत्पादन गर्ने कृषकहरुलाई प्रोत्साहन गर्न उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम सुरु गरिनेछ ।
 ७. गाउँपालिका भित्रका सहकारी संस्था तथा कृषक समुहहरुको सन्चालन र व्यवस्थापनमा प्रभावकारीता ल्याउनको लागि विभिन्न तालिमको व्यवस्था गरिने छ साथै सहकारी संस्थाहरुको प्रभावकारी अनुगमन गरी देखिएका विकृति र विसंगतिहरुको अन्त्य गरिनेछ । कृषकहरुको उत्पादनको उचित मूल्य प्राप्तीको लागि बजार व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गरीने छ ।
 ८. आलु उत्पादन कार्यलाई प्रवर्द्धन गर्नको लागि आलु खेती सम्बन्धी तालिम सन्चालन गरी कृषक साभेदारी कार्यक्रम अर्न्तगत उन्नत जातका आलुको उत्पादनमा वृद्धि गरिनेछ ।
 ९. वागमती प्रदेश सरकारको अनुदानमा लिखु गा.पा. मा मल्टी कोल्ड स्थापना गरिनेछ ।
 १०. केन्द्र सरकार तथा गाउँपालिकाको लागत साभेदारीमा लिखु ४ चौघडामा गोदाम घर निमार्ण कार्य सम्पन्नहुनेछ । एकीकृत कृषि खेती, सामूहिक तथा सहकारी खेती प्रणाली र पर्याप्यटकीय तथा वातावरणमैत्री कृषि प्रणालीलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
 ११. माछा तथा मौरी पालन कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन गर्दै, दूध तथा मासुको उपलब्धता बढाउन नश्ल सुधार गर्न कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
 १२. तरकारी बालीको उत्पादन वृद्धि गर्न स्थापित तरकारी पकेट विकास कार्यक्रमलाई जोड दिइने छ ।
 १३. मकै उत्पादन वृद्धिको लागि मकै खेति कार्यक्रम गरिने छ । साथैबाखा पकेट विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
 १४. किसान सूचिकृत गरी किसान परिचयपत्र वितरण गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१५. खाद्यवस्तुको मूल्यमा आएको उतार चढावलाई व्यवस्थित गर्न गाउँपालिकाका साथै वडास्तरीय खाद्यवस्तुको बजार अनुगमन प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
१६. माटो परीक्षण कार्य सञ्चालन गरी कृषकहरूलाई माटोको प्रकार, गुणस्तर र हावापानी अनुकूल खेती गर्न एवं उचित मात्रामा मल, बिउ र विषादीको प्रयोग गर्न प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
१७. उत्पादन भएका कृषि उपजहरूको बजारीकरण तथा बिक्री वितरणको सुनिश्चितता मार्फत उत्पादन तथा आमदानी वृद्धि गर्न सहयोग पुर्याइने छ ।
१८. कृषि एवं पशु विकास क्षेत्रको व्यवसायीकरण, विविधिकरण एवं यान्त्रीकरणमा सहजताको लागि आवश्यक पर्ने प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
१९. खेतीयोग्य जमिनमा कुलो निर्माण, थोपा सिचाई, ध्वतभच पितप्लन प्रविधिको प्रयोग गरी पर्याप्त सिचाईको लागि आवश्यक व्यवस्था एवं पहल गरिने छ ।
२०. गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका मासु पसल, दूध संकलन केन्द्र, औषधी र दाना पसलहरूको निरन्तर अनुगमन गरिने छ ।
२१. लिखु र तादी खोला आसपासको खेतीयोग्य जमिन संरक्षणको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ । साथै लिखु गाउँपालिकामा रहेको सार्वजनिक जग्गाको लगत संकलन गरी अतिक्रमण रोक्न आवश्यक समन्वय एवं पहल गरिने छ । साथै लिखु ६ स्थित रामेश्वर धामदेखि छहरे दोभान सम्मको सार्वजनिक जग्गा उपयोग गरी कवर्ड हल निर्माण गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
२२. गाउँपालिका भित्र रहेका पशुपन्छीहरू स्वस्थ राखी आयआर्जन वृद्धि गर्न पशु उपचार /पशु स्वास्थ्य शिविर/रेविज रोग

- नियन्त्रण शिविर/घुम्ती शिविर मार्फत उपचार तथा खोप सेवा संचालन गरिने छ, साथै भुस्याहा कुकुर नियन्त्रण गर्न पशु बन्ध्याकरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
२३. विषादी प्रयोग तथा सो को न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
२४. पशुपन्छी पालक कृषकहरुलाई व्यवसायिक तालिम प्रदान गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

स्वास्थ्य तथा सरसफाई

२५. अध्यक्षसँग जनता परीक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत मुटु, मृगौला, क्यान्सर लगायत गम्भिर प्रकृतिका रोगको लागि अति बिपन्न गरीब, दलित तथा सिमान्तकृत व्यक्तिहरुलाई केही आर्थिक सहायता उपलब्ध गराईने कार्यको निरन्तरता दिईनेछ,
२६. उपाध्यक्षसँग गर्भवती महिला कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई पालिका भित्रका गर्भ जाँच गरीरहेका महिलाहरुलाई क्याल्सियम चक्की खरीद गरी डोज अनुसार नियमित रुपमा बितरण गर्ने ।
२७. स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्तरोन्नती र सुदृढीकरण गरीने छ ।
२८. स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्तर अनुसार आवश्यक औजार-उपकरण, जनशक्ति र औषधीको व्यवस्था गरीने छ ।
२९. स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पानी, बत्ती, ब्याकअपको व्यवस्थामा जोड दिईने छ, भने ईन्टरनेट सेवालाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
३०. पोषण सेवामा थप सुधार ल्याउनको लागि बच्चाको उमेर २ वर्ष सम्म महिनाको १ पटक जोखी २ वर्षमा २४ पटक जोखेर पोषणको अवस्था बेलैमा पहिचान गरी त्यसको व्यवस्थापन गरीने छ ।
३१. वडाध्यक्षसँग स्वास्थ्य उपचार कार्यक्रम (जेष्ट तथा असहाय

नागरीक, दीर्घरोगीलाई स्वास्थ्य संस्थाबाट निःशुल्क औषधी बितरण) गरीने छ ।

३२. गर्भवती महिलालाई ग्रामीण अल्दासाउण्ड कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।

३३. राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम लगायत महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।

३४. स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै लगिने छ ।

३५. पालिका स्तरीय १० बेडको अस्पताल निर्माण सम्पन्न गरी सेवा सुचारु गरीने छ ।

३६. महिलाहरुको पाठेघर जाँच VIA परीक्षण लगायत विविध स्वास्थ्य शिविरहरु संचालन गरीने छ ।

३७. पालिका भित्रको वर्थिङ् सेन्टरमा सुत्केरी हुनेहरुको लागि घरबाट वर्थिङ् सेन्टर सम्म ल्याउने-लाने व्यवस्थाको लागि पालिकाको एम्बुलेन्सबाट निःशुल्क गरीने छ ।

३८. स्वास्थ्य सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउनको लागि अन्य सरकारी तथा गैह्र सरकारी संघसंस्था तथा निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरीने छ ।

३९. हाल नेपालमा नसर्ने रोगहरु क्यान्सर, मधुमेह, मुटुरोग, दमखोकी र मानसिक रोगको प्रकोप बढ्दै गईरहेको र यसबाट हुने मृत्यु समेत बढ्दै गढ्दै गईरहेको परीप्रेक्षमा लिखु गाउँपालिकाले स्वास्थ्य बर्धक खानपान तथा योग, व्यायाम र ध्यान तथा मेडिटेशनको कार्यलाई पनि शुरुवात गरीनेछ ।

४०. सर्ने रोगहरुको प्रकोपबाट जनधनको क्षेति हुन नदिनको लागि पालिका स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई प्रभावकारी बनाई सोकार्यमा खटीने स्वास्थ्य कर्मीहरुलाई सामाग्री सहित तयारी अवस्थामा राखिने छ ।

४१. आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरूमा नियमति औषधी आपूर्तिमा जोड दिइनेछ । आयुर्वेद तथा बैकल्पिक चिकित्सा पद्धतिलाई समुदायस्तर सम्म विस्तार गरिनेछ ।
४२. सार्वजनिक शौचालयलाई व्यवस्थित गरिने छ । साथै आवश्यक स्थानहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
४३. पिउने पानीको दीगो स्रोत उपलब्ध नभएका स्थानहरूमा वैकल्पिक स्रोतको पहिचान गरिने छ ।
४४. नकुहिने फोहोरको दीगो व्यवस्थापनका लागि उपयुक्त स्थल पहिचान गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ । गाउँपालिकालाई प्लाष्टिक मुक्त बनाउन अभियान सञ्चालन गरी फोहोरमैला व्यवस्थापन गरिने छ ।
४५. स्वास्थ्य चौकीहरूबाट सञ्चालन भईरहेको सेवाहरूबारे सामाजिक परीक्षण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
४६. आँखा सम्बन्धि आधारभूत स्वास्थ्य सेवा/प्राथमिक उपचार सेवा आम लिखु गाउँपालिका बासीलाई प्रदान गर्नको लागि सन्चालित ग्रामीण आँखा केन्द्रलाई सुबिधा सम्पन्न बनाइनेछ ।

महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण

४७. लिखु गाउँपालिका भित्रका जेष्ठ नागरिकलाई सम्मान स्वरूप प्रोत्साहन गरिने छ ।
४८. दलित उत्थानका लागि दलित तथा अल्पसंख्यक सशक्तीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम गरिनेछ ।
४९. लिखु गाउँपालिकालाई बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्नको लागि आवश्यक कार्यक्रम सन्चालन गरिने छ ।
५०. सहारा विहीन नागरिकका लागि जीविकोपार्जनमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।

५१. अभाव तथा बन्वितीकरणमा परेका महिलाहरुलाई मुल प्रवाहिकरणमा ल्याउन लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
५२. लैङ्गिक हिंसा निवारणका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
५३. बालविवाह, बहुविवाह, दाईजो प्रथा, जातीय छुवाछुत, अनमेल विवाह, बोक्सी प्रथा जस्ता सामाजिक कुरीति, कुसंस्कार एवं रुढीवादी परम्पराको अन्त्य गर्न सांस्कृतिक सुधार कार्यक्रमलाई विद्यालय स्तरबाटै सुरुवात गरिने छ ।
५४. एकल महिलालाई सामाजिक रूपमा स्थापित गराउँदै जीवन निर्वाहमा थप सहजीकरण गर्न सामाजिक अभियान मार्फत सम्मानका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
५५. महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसा अन्त्य गर्न जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै आवश्यक संरचनागत व्यवस्था गरिने छ ।
५६. महिला बालबालिका तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरु, अल्पसंख्यक समुदायको लागि लैंगिक समानता एवं सामाजिक समावेशीकरण (Gender Equality and Social Inclusion – GESI) का विशेष कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइने छ । लैंगिक परीक्षण गर्ने कार्यको शुरुवात गरिने छ ।
५७. बालविवाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन कार्यक्रम संचालन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
५८. बाबुआमा विहीन बालबालिकाको संरक्षणका लागि प्रदेश सरकारको समन्वयमा आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
५९. महिला, बालबालिका, अपांगता भएको व्यक्तिहरुलाई लक्षित गरिएको विभिन्न दिवसका कार्यक्रमहरु सन्चालन गरी सामाजिक समावेशीकरण तर्फ अग्रसर गराइनेछ ।
६०. ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका तथा सामाजिक सुरक्षा

भत्ताको सुविधा लिइरहेका व्यक्तिहरूको लगत अद्यावधिक गरी परिचय पत्र वितरणको कार्यलाई व्यवस्थित गर्दै लगिने छ ।

६१. व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई सुदृढीकरण एवं व्यवस्थित गरिने छ ।
६२. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी कार्यहरू सम्बन्धित निकायमा समयमै दर्ता/अद्यावधिक गराउन गाउँपालिका टोलटोलमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
६३. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
६४. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारबाट विशेष अनुदान अन्तर्गत स्वीकृत भएको महिला लक्षित कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी महिलाहरूको आय आर्जनमा उल्लेखनीय टेवा पुर्याइनेछ ।

सार्वजनिक सेवा प्रवाह, सुशासन तथा सञ्चार प्रविधि

६५. सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, जनमुखी र उत्तरदायी बनाउन नागरिक समाज लगायत बहुसरोकारवालाहरूको निगरानी बढाइने छ ।
६६. सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता मापनका लागि कार्यसम्पादन सूचकको व्यवस्था लाई थप प्रभावकारी गराइने छ ।
६७. सेवा प्रवाहलाई सहज बनाउन आवश्यकता अनुसार समय-समयमा सबै वडामा एकीकृत घुम्ति सेवा शिविर संचालन गरिने छ । साथै नागरिक सन्तुष्टी सर्भेक्षण कार्य सन्चालन गरिनेछ ।
६८. सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सदाचारिता अभिवृद्धिका लागि भ्रष्टाचार विरुद्धको शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन

- गर्दै गाउँपालिकालाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन हरसम्भव प्रयास गरिने छ ।
६९. कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरि लागु गरिनेछ ।
 ७०. गाउँपालिकाका गतिविधिहरुलाई पारदर्शी तथा जवाफदेही बनाउन बुलेटिन प्रकाशन, सार्वजनिक सुनुवाई, तथा विभिन्न संचार माध्यमहरुबाट सूचना प्रकाशन तथा प्रसारण कार्यलय जोड दिइनेछ ।
 ७१. गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरुबाट उपलब्ध गराईने सेवालाई चुस्त र पारदर्शी बनाउन विद्युतिय प्रणालीको प्रयोग गरिने छ ।
 ७२. कर्मचारी प्रशासनलाई छिटो छरितो बनाउने, अनावश्यक कर्मचारी कटौती गरी सकभर थोरै कर्मचारीबाट धेरै कार्य सम्पादन गर्ने वातावरण मिलाईने छ ।
 ७३. कर्मचारीको कार्यसम्पादनको आधारमा कर्मचारीहरुलाई प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराईने छ ।
 ७४. प्रशासन संयन्त्रको उत्प्रेरणाको प्रवर्धनका लागी संघ र प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराउने सेवा र सुविधाको परिपुरकका रुपमा खाजा भत्ता, पर्यटन भ्रमण काज जस्ता अन्य सुविधा प्रदान गर्ने नीति लिइनेछ ।
 ७५. कर्मचारीहरुको सेवा प्रवाह प्रतिको तदारुकतालाई वृत्ति विकाससँग आवद्ध गर्दै उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई प्रोत्साहन गर्न पुरस्कारको व्यवस्था गरिने छ ।
 ७६. सरकारी, गैर सरकारी, सामाजिक संघसंस्थाहरुको बजेट तथा कार्यक्रमलाई गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट, योजना तथा कार्यक्रममा मूलप्रवाहिकरण गरी सहकार्य तथा समन्वयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
 ७७. अत्याधुनिक प्रविधिको प्रयोग गर्नुपर्ने र उच्च लागत अनुमान

- रहेका आयोजनाहरू बाहेकका आयोजनाहरू उपभोक्ता समिति, सहकारी संस्थाहरू, सामुदायिक संस्थाहरू मार्फत कार्यान्वयन गरिने छ । उपभोक्ता समितिहरूको कार्यमा थप प्रभावकारिता ल्याउन अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
७८. गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाहरूको खोज तथा अध्ययन गरी अभिलेख तगार गरी त्यस्ता जग्गाहरूको संरक्षण गरिनेछ ।
७९. गाउँपालिकाबाट सन्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी अनुगमन गरी देखिएका कमी कमजोरीहरूलाई सुधार गर्दै जाने नीति लिइनेछ ।
८०. लिखु गाउँपालिकाको घर धुरी सर्भेक्षण गरी घर नम्बर कायम गर्न आवश्यक प्रकृया सुरुआत गरिनेछ ।

पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

८१. संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको साभेदारीमा गाउँपालिका भित्रका महत्वपूर्ण सडकहरूलाई क्रमशः स्तरोन्नती तथा कालोपत्रे गरिनेछ ।
८२. यस गाउँपालिकामा निर्माण भएको सडक गुरुयोजनाको प्रतिवेदन अनुसार प्राथमिकिकरणको आधारमा बजेट विनियोजन गर्ने तथा संघ र प्रदेश सरकारमा सोही बमोजिम बजेट माग गर्ने व्यवस्था लागु गरिने छ ।
८३. योजना कार्यान्वयनमा गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक प्राविधिक उपकरण खरिद गर्ने साथै योजना अनुगमन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
८४. गाउँ कार्यपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माणकार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।
८५. गाउँपालिकाबाट निर्माण भएका ग्रामीण सडकहरूको रेखाङ्कन गरी लगत कट्टा गर्ने निति लिइनेछ ।

८६. सडक गुरुयोजना बमोजिम सडकहरुको वर्गीकरण गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ । गाउँपालिकाकोीषभष्लिभ को रूपमा रहेका सडकलाई मुख्य सडकसँग जोडिने छ । एक वडा एक विशेष महत्वको सडक निर्माण तथा स्तरोन्नति कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
८७. गाउँपालिका भित्रको यातायातलाई वाढ्नै महिना सञ्चालन गर्न सडकको स्तरोन्नति गरिनेछ । विभिन्न प्राकृतिक कारण तथा विपद जन्य घटनाबाट अवरुद्ध हुने सडक सुचारु गर्न “मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन कोष” संचालन गरी खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
८८. ग्रामीण सडकको दीगो सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि उपयुक्त प्रविधि अपनाई स्तरोन्नति गरिने छ । पानीको वहावबाट हुने क्षति कम गर्न सडकको दायाँ बायाँ नालीको निर्माणलाई अनिवार्य गरिने छ ।
८९. सहभागितामूलक विकास कार्यका लागि जनताको सक्रिय एवं अर्थपूर्ण सहभागिता अभिवृद्धि गर्न विकासमा साभ्केदारी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ । यसका लागि आवश्यक सममुरक कोष (Matching Fund) को व्यवस्था गरिने छ ।
९०. जोखिम संवेदनशील भूउपयोग योजना बमोजिम जग्गा एकीकरण, जग्गा विकास, बस्ती विकास तथा सम्पदा संरक्षण योजना कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
९१. विपद जोखिम न्यूनीकरण, व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा गरी सो अनुसार विपद् पुर्व तयारी, विपद् न्यूनकिरण, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापनाको कार्यलाई ब्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
९२. सामुदायिक वन, नीजि वन र राष्ट्रिय वनमा भूईँ घाँस, डाले घाँस र फलफूलजन्य विरुवाहरू रोपी हरियाली प्रवर्द्धन गरिने छ । सामुदायिक वन संरक्षण र उपयोगको लागि समुदायस्तरमा

जनचेतनामूलक कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ ।

९३. जमिन खाली रहन नदिन उपयुक्त भू-उपयोग नीति अनुरूप जमिन तथा सडक आसपासमा वृक्षारोपणका लागि आवश्यक विरुवाहरू उत्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
९४. पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरूमा भूक्षय एवं पहिरो नियन्त्रणका विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । पहिरोको जोखिम तथा भूक्षय ग्रस्त क्षेत्रहरूमा बाँस लगायत अन्य उपयुक्त विरुवा रोप्ने संरक्षण एवं उपयोग कार्यमा निम्न आय भएका व्यक्ति, भूमिहीन किसान तथा अल्पसंख्यकको संलग्नताको सुरुवात गरिने छ ।
९५. पालिकाको फोहोर पालिका भित्र नै व्यवस्थापन गर्न निजी, सहकारी क्षेत्र संग सहकार्य गर्ने नीति लिईनेछ । फोहोर व्यवस्थापनको लागि संघ तथा प्रदेश सरकारसंग सहकार्य गरिनेछ । तादी तथा लिखु नदिमा फोहोर तथा ढल मिसाउन पूर्ण प्रतीबन्ध लगाईने छ ।

शिक्षा, यूवा तथा खेलकूद

९६. आगामी पाँच वर्ष भित्र यस गाउँपालिकालाई शैक्षिक क्षेत्रमा वागमती प्रदेशकै नमुना गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्ने गरी कार्यक्रमहरु तय गरिनेछ ।
९७. व्यावहारिक प्रविधिमैत्री र जीवनपयोगी शिक्षा : हामी सबैको इच्छा भन्ने नाराका साथ लिखु को शिक्षालाई व्यावहारिक, प्रविधिमैत्री र जीवनपयोगी बनाईनेछ।
९८. शिक्षण सिकाइमा प्रविधि : शिक्षाको गुणस्तरमा वृद्धि भन्ने आशयका साथ गाउँपालिका भित्रका सबैविद्यालयहरुलाई क्रमश प्रविधिमैत्री बनाउदै digitalization गरिनेछ ।
९९. शैक्षिक गुणस्तर सुधार हाम्रो प्रतिबद्धता अन्तरगत सबै विद्यालयसँग कार्यसम्पादन सम्भौता अनुसार उत्कृष्ट

विद्यालय, उत्कृष्ट विद्यार्थी र उत्कृष्ट शिक्षकलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

१००. हाम्रो लिखु को पहिचान सहितको कक्षा १ देखि ३, कक्षा ४ देखि ५ र ६ देखि ८ सम्म हाम्रो लिखु नामक स्थानीय पाठ्यक्रम बमोजिम सबै विद्यार्थीहरुका लागि कार्यपुस्तकको व्यवस्था समेत गरिनेछ ।

१०१. विद्यालयमा विद्यार्थीको अनुपातमा शिक्षक व्यवस्थापनको लागि विद्यालय समायोजन, दरबन्दी मिलान, गाउँपालिका अनुदान शिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ ।

१०२. “हाम्रो स्कुल, राम्रो स्कुल” भन्ने नाराका साथ विद्यालय सुधार योजना निर्माण गरी लागु गरिनेछ ।

१०३. विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा अनिवार्य रुपमा भर्ना गर्ने वातावरण निर्माण गरी नेपालको संविधान र अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धताअनुसार शिक्षामा सबै बाल बालिकाहरुको पहुँच सुनिश्चित गर्न विद्यालय नजाने बालबालिकाको संख्या शून्य बनाइनेछ ।

१०४. हरेक आधारभूत विद्यालयको शिशु कक्षामा मन्टेस्वरीको आधारभूत सामाग्रीहरुको उपलब्धतार बालविकास सहजकर्तालाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

१०५. शैक्षिक गुणस्तर सुधार तथा क्षमता विकासको लागि शिक्षक कर्मचारी, व्यवस्थापन समितिको तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।

१०६. विद्यालयको हाता भित्र हरियाली वातावरण निर्माणका लागि एक विद्यालय एक बगैचा: एक विद्यार्थी एक विरुवा नीति लिईनेछ ।

१०७. सामुदायिक विद्यालयहरुमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपातमा विषयगत दरबन्दी एवं शिक्षक सरुवालाई व्यवस्थापन गरिनेछ।

१०८. “उत्कृष्ट शैक्षिक गन्तव्य लिखु गाउँपालिका” को रुपमा स्थापित गरी लिखु बाहिरका विद्यार्थीहरुलाई समेत आकर्षित

गरिनेछ ।

१०९. सबै विद्यालयहरुमा पुस्तकालय, विज्ञान र कम्प्युटर प्रयोगशाला स्थापनाको नीति लिइनेछ ।
११०. गाउँ शिक्षा योजनाबमोजिम गर्नुपर्ने कार्यहरुलाई कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
१११. विद्यालयस्तरीय खेलकुदका प्रतियोगिताहरु अन्तर्गत रनिङशिल्ड, अध्यक्ष कप खेलकुद प्रतियोगिता, उपाध्यक्ष कप महिला भलिबल प्रतियोगिता र शिक्षकहरुको लागि विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिताहरु संचालन गरिनेछ ।
११२. सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुको लागि विद्यालय बसको व्यवस्था गर्न पहल गरिनेछ ।
११३. सरकारी तथा गैर सरकारी संघ सस्थाहरु संग शैक्षिक कार्यहरुमा हातेमालो तथा सहकार्य गरिनेछ ।
११४. निर्माणधिन अवस्थामा रहेका खेलमैदानको स्तरोन्नती गरी थप खेलमैदानहरु निर्माण गरिने छ ।
११५. निजी लगानीका विद्यालय सहित सबै विद्यालयको पाठ्यक्रम, भौतिक वातावरण, शिक्षक तथा कर्मचारी एवं आर्थिक व्यवस्थापन लगायतका विषयमा नियमन गरिने छ ।
११६. गरिब, जेहेन्दार तथा दलित विद्यार्थीहरुका लागि आवश्यकताका आधारमा छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिने छ ।
११७. माध्यमिक तथा निम्नमाध्यमिक विद्यालयमा सेनिटरी प्याड वितरण समिति गठन गरी यससम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै किशोरीहरुमा महिनावारीको समयमा देखापर्ने संकोचमा कमी ल्याउनका साथै त्यसको प्रयोग र व्यवस्थापन गरिने छ ।

युवा तथा रोजगारी प्रबर्द्धन

११८. रोजगार नक्सांकन लिखु गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने

शिक्षित तथा अशिक्षित बेरोजगार तथ्याङ्कन संङ्कलन तथा औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका श्रमिकहरु तथा रोजगारदाताहरुको तथ्याङ्क संङ्कलन गरिनेछ ।

११९. लिखु गाउँपालिकाको रोजगार रणनीति बमोजिम माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागी केरियर काउन्सेलिन गरिनेछ।

१२०. लिखु गाउँपालिका रोजगार रणनीति २०८० लाई कार्यान्वयन तथा नियमन गरिनेछ ।

१२१. “श्रमलाई सम्मान लिखुको अभियान”भन्ने नाराका साथ गाउँपालिकाका विकास निर्माणका आयोजनाहरुमा बेरोजगारको सुचीमा सुचिकृत व्यक्तिहरुलाई काममा अनिवार्य लगाउनुपर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१२२. रोजगार सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको स्थापना गरि सम्पूर्ण बेरोजगार व्यक्तिहरुको तथ्यांकलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

१२३. बेरोजगारहरुको ज्ञान, सीपयोग्यता, अनुभव र बजारको मागका आधारमा आवश्यक पर्ने सीप विकास तालिमको पहिचान गरि सम्बन्धी तालिम केन्द्रमा सिफारिस गरिनेछ।

१२४. स्थानीय स्तरमा रोजगारी सृजनाका लागि निजी, सरकारी र गैरसरकारी क्षेत्रसंग आवश्यक सहकार्य गरि थप रोजगारी सृजना गरिनेछ ।

१२५. बेरोजगार व्यक्तिका लागि बैंक तथा अन्य वित्तियसंस्था मार्फत सहूलियत पूर्ण ऋण उपलब्ध गराउन आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ ।

१२६. रोजगार आयोजना सन्चालनको लागि गाउँपालिका बाट शतप्रतिशत रकम साभेदारी गरिनेछ ।

१२७. युवा तथा शैक्षिक बेरोजगारलाई प्राथमिकतामा राखी स्वरोजगार मुलक कार्यमा संलग्न स्थानीय युवा उद्यमीहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१२८. अबको जीवन स्वदेशमानै भन्ने नाराकासाथ वैदेशिक रोजगारबाट

- फर्किएकालाई उद्यमशीलता विकास गर्न र रोजगारीमा आवद्धता गर्ने गरीकार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिईएको छ।
१२९. बैदेशिक रोजगारीको व्यक्तिगत श्रम स्वीकृती र पुनःश्रम स्वीकृतीको कार्य थप व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाइने नीति लिईएकोछ ।
१३०. रोजगार सेवा केन्द्रलाई आन्तरीकरण गर्नको लागी पहल गरीनेछ। र श्रम संसारमा आवद्ध हुनको लागी सहजिकरण गरिनेछ ।
१३१. बैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने परिवारका सदस्यहरुको लागि वित्तिय साक्षरता कक्षा र मनो सामाजिक परामर्श प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै रिटर्नी स्वयसेवक मार्फत समुदाय स्तरमा सुचना परामर्श दिने कार्य गरिनेछ ।
१३२. गाउँपालिकाको बजेटबाट महिला समूह सहकारी आमा समुह महिला स्वास्थ्य स्वयसेविका हरुको लागि वित्तीय र मनोपरामर्शका कार्यक्रमहरु सन्चालन गरिनेछ ।

आर्थिक विकास, संस्कृति संरक्षण, पर्यटन तथा राजश्व संकलन

१३३. गाउँपालिकाभित्र रहेका सबै पर्यटकीय स्थलहरुको खोजी गरि संरक्षण, सर्वद्वन, विकास, प्रचार प्रसार गर्ने कार्यक्रम तथा योजना अगाडि बढाईनेछ ।
१३४. गाउँपालिकाको सुरक्षा व्यवस्थालाई मजबुद बनाउन गाउँपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा सि.सि. क्यामेरा जडान कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । साथै सुरक्षा निकाय सँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरुको प्रभावकारिताको लागि कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
१३५. करको दायरा फराकिलो बनाउँदै प्रगतिशील कर प्रणाली मार्फत कर, शुल्क, जरिवाना प्राप्त गर्ने कार्यलाई निरन्तरता

दिइने छ ।

१३६. गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित उद्योग, व्यापार तथा व्यवसायलाई गाउँपालिकामा दर्ता नवीकरण अनिवार्य गरी करको दायरामा ल्याइने छ ।
१३७. राजश्व संकलनमा प्रक्रियागत सरलीकरण र सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाई राजश्व प्रशासनलाई सक्षम, सुदृढ र व्यवसायिक बनाइने छ ।
१३८. आम जनतामा कर तथा राजश्वको महत्वका बारेमा जनचेतनाको कार्यक्रम गरिनेछ ।
१३९. उपभोक्ता हितको लागि नियमित रुपमा बजार अनुगमन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१४०. राजश्व प्राप्तिका मुख्य स्रोतहरू दहत्तर बहत्तर शुल्क, सम्पत्ति कर, घर नक्सा पास दस्तुर, व्यवसाय कर, बहाल विटौरी शुल्क, सम्पत्ति मुल्याङ्कन शुल्क, सिफारिस दस्तुरलाई समायानुकूल परिमार्जन गरिने छ ।
१४१. समाजका हरेक पक्षको आर्थिक सामाजिक रूपान्तरणका लागि स्थानीय स्तरमा खेर गईरहेको श्रमलाई उत्पादनमा जोड्ने एवं हाते सीपमुलक लघु उद्यम कार्यक्रम शुरु गरिने छ ।
१४२. गाउँपालिका भित्र उत्पादनमुलक व्यवसाय सञ्चालन गरी उद्यमशीलता विकास गर्न अनुदान व्यवस्थाको लागि आवश्यक समन्वय, सहयोग एवं सहजीकरण गरिने छ ।
१४३. ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा साँस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण, संवर्द्धन र विकासका लागि स्थानीय जनसहभागितामा आधारित कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइने छ ।
१४४. स्थानीय संस्कृति र कलाको विकास गरी स्थानीय सिर्जनशीलतालाई प्रोत्साहन गर्न कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

१४५. गाउँपालिकाभित्र रहेका ऐतिहासिक साँस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण तथा नयाँ निर्माण गर्दा ऐतिहासिक महत्व तथा पुरातात्विक महत्वलाई ध्यानमा राखी टुंडाल हरूको प्रयोग गरी निर्माण गरिने छ ।

सहकारी तथा उद्यम विकास

१४६. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास निर्देशिका २०७७ बमोजिम सिर्जित उद्यमीको स्तरोन्नतिका लागि पुनर्ताजगी एवं एडभान्स सीप विकास तालिम संचालन गरिने छ ।

१४७. लघु उद्यम विकासको लागि नयाँ उद्यमी सिर्जना गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

१४८. लघु उद्यमीहरूको समुहमा उपयुक्त प्रविधि हस्तान्तर गरी उत्पादनमा जोड दिन आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।

१४९. सहकारीहरूको वार्षिक मूल्याङ्कन गरी उत्कृष्ट कार्य गर्नेलाई पुरस्कृत र विग्रेकालाई सुधार गर्ने कार्यक्रमहरू तय गरिने छ ।

१५०. सहकारी संस्थाको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि हुने गरी विभिन्न प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय सहयोग र सहकार्यका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।

१५१. सहकारी तथा अन्य सामाजिक संघ संस्थालाई समाजका व्यक्तिहरूको आर्थिक सामाजिक विकाससँग आवद्ध गराई उपयुक्त प्रस्तावपत्रका आधारमा अनुदान प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

१५२. गाउँपालिका भित्रका कृषि सहकारीहरूलाई उत्पादनमुलक क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहित गरी सहकारीहरूको परिचालनबाट परम्परागत कृषि प्रणालीलाई आधुनिक र व्यवसायिक बनाउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

१५४. गाउँपालिका भित्र रहेका सहकारी तथा अन्य संघ, संस्थाहरूको

सवलीकरण, नियमित अनुगमन र नियमन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

ऊर्जा

१५४. बायोग्यास तथा सुधारिएको चुलो, बायोब्रिकेट जस्ता किफायती जैविक ऊर्जाको प्रवर्द्धन एवम् विस्तार गर्दै दाउराको प्रयोगलाई क्रमशः कम गर्दै लगिने छ ।
१५५. दीगो एवं अनन्त ऊर्जाको स्रोतको रूपमा रहेको सौर्य ऊर्जाको उत्पादन र प्रयोगलाई थप व्यवस्थित गर्दै बजार क्षेत्र तथा बाक्लो बस्तीहरूमा सोलार बत्तिको व्यवस्था गर्दै लगिने छ ।
१५६. सडक बत्ति व्यवस्थापनलाई विकास र विस्तार गरिनेछ ।

न्यायिक कार्यसम्पादन

१५७. न्यायिक समितिलाई प्रभावकारी, व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन जनतालाई न्यायिक अनुभुती दिलाउने गरि आवश्यक ऐन, कानून र कार्यविधिहरू निर्माण एवं आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गरि लागु गरिनेछ ।
१५८. न्यायिक समिति र मेलमिलापकर्ताहरूको लागि न्याय सम्पादन सम्बन्धि प्रयाप्त ज्ञान सिप आवश्यक पर्ने भएकोले सो सम्बन्धि तालिम, प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१५९. सामुदायिक मेलमिलाप केन्द्रहरू व्यवस्थित तथा थप प्रभावकारी बनाइनेछ । मेलमिलापकर्ताहरूको लागि पुनर्ताजगी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
१६०. न्यायिक समितिको कार्य सम्पादन प्रकृया सम्बन्धमा वडास्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ । न्यायिक समितिको इजलासलाई व्यवस्थित बनाइनेछ ।
१६१. गाउँपालिका भित्र अन्यायमा परेका महिला तथा दलित

समुदायहरुको लागि कुरीती, कुसंस्कार, छुवाछुत तथा अधिकारको बारेमा कानुनी सचेतना कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईनेछ । साथै निःशुल्क न्यायिक तथा कानुनी परामर्शलाई निरंतरता दिईनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अन्त्यमा यस नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहयोग गर्नुहुने अध्यक्षज्यू, वडाध्यक्षज्यूहरू, वडा समितिहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, स्थानीय बुद्धिजीवीहरू, राजनीतिक दल, नागरिक समाज, पत्रकार, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, विषयगत शाखा प्रमुख लगायत सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू प्रति धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि समस्त लिखुवासीहरूमा सहयोग र सहजीकरणको अपेक्षा गर्दछु ।

आज्ञाले
शेर सिंह रावत
प्रमुख प्रशासकी अधिकृत